

MAGAZIN DES DEUTSCH-FINNISCHEN HANDELS
SAKSALAIS-SUOMALAISEN KAUPAN LEHTI

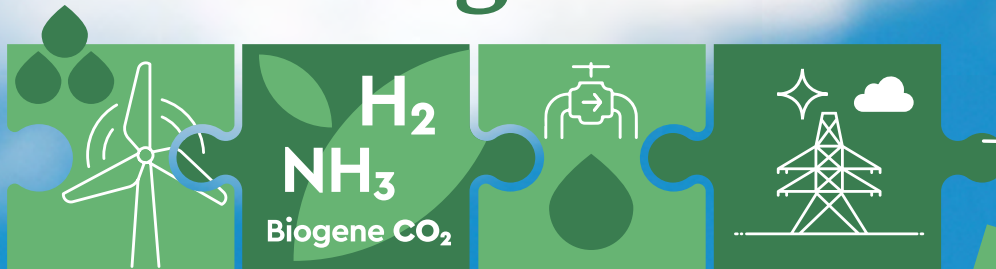
FIN DE

3
2024

Postfossile Energie

s. 19–27

Postfossiilinen energia

s. 47–52

TERMINKALENDER
TAPAHTUMAKALENTERI

23.10.	
Webinar: KI in der Prozessindustrie	Webinaari: Tekoälyn käyttö prosessiteollisuudessa
22.–24.10.	
Messe: Interbad, Stuttgart	Messut: Interbad, Stuttgart
30.–31.10.	
Deutsch-Finnisches Businessforum, Düsseldorf	Deutsch-Finnisches Businessforum, Düsseldorf
04.–07.11.	
Geschäftsanhaltung nach Finnland: Bauhandwerk	Saksalaiset rakennusalan asiantuntijat Suomessa
05.11.	
Fachkonferenz: Bauhandwerk, Helsinki	Asiantuntijaseminaari: Puurakentaminen, Helsinki
20.–21.11.	
Germany @ Slush 2024, Helsinki	Germany @ Slush 2024, Helsinki
26.11.	
Sitzung des Verkehrsausschusses, Lübeck	Liikennevaliokunnan kokous, Lyypekki
27.11.	
Deutsch-Finnischer Hafentag, Lübeck	Saksalais-suomalainen satamapäivä, Lyypekki
04.–05.11.2025	
Deutsch-Finnisches Businessforum 2025, Lübeck	Deutsch-Finnisches Businessforum 2025, Lyypekki

Unseren tagesaktuellen Veranstaltungskalender finden Sie auf www.ahkfinnland.de
Ajankohtaisen tapahtumakalenterin löydät osoitteesta www.ahkfinnland.de

Deutsch-Finnische Handelskammer e.V.
Saksalais-Suomalainen Kauppakamari

Unioninkatu 32B | 00100 Helsinki
+358 9 612 2120 | info@dfhk.fi
www.ahkfinnland.de

Präsident | Hallituksen puheenjohtaja
Alexander Bargum

Geschäftsführer | Toimitusjohtaja
Dr. Jan Feller

Redaktion | Toimitus
Friedrich von der Hagen, Antti Grönlund, Olivia Gripenwaldt, Riitta Ahlqvist, Lotta Westerlund, Jan Feller

Redaktionsschluss | Aineistopäivä
30.09.2024

Anzeigenvertrieb | Ilmoitusmyynti
Friedrich von der Hagen
+358 50 320 9850
friedrich.vonderhagen@dfhk.fi

Layout Rohkea Ruusu

Druck | Painopaikka
Grano Oy | G-Print | Multiart Gloss

ISSN 2242-816X

Das Magazin erscheint dreimal jährlich. Die Abgabe erfolgt kostenlos an Mitglieder. Nachdruck nur mit Quellenangabe.

Lehti ilmestyy kolme kertaa vuodessa. Se lähetetään jäsenistölle maksutta. Tekstiä lainattaessa lähde aina mainittava.

Auflage | Painos 1600

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Premium Partner

Positive Impulse
statt Krisenangst

DER AUFBAU EINER postfossilen Wirtschaft ist ein Puzzle – und an diesem arbeiten deutsche und finnische Wirtschaftsvertreter wie auch wir gerade eifrig. Welche Puzzleteile es dafür braucht und welche Wettbewerbsvorteile Finnland zur Produktion von grünem Wasserstoff oder Ammoniak mitbringt, beantworten unsere beiden Interviewpartner zum FINDE-Titelthema „Postfossile Energie“ (S. 19-27). Beide sind Sprecher bei unserem Deutsch-Finnischen Businessforum am 31. Oktober in Düsseldorf, wo wir mit hochrangigen Vertretern aus Wirtschaft und Politik und insgesamt über 150 Gästen zum Thema „Postfossile Energie“ diskutieren.

Impulse für den Wandel kommen aus dem Norden: Finnlands Strompreise gehören zu den niedrigsten in der EU. Die finnischen Wettbewerbsvorteile können 2025 sogar 4,7% mehr Investitionen in Finnland auslösen, prognostiziert das Forschungsinstitut der finnischen Wirtschaft Etlä. Auch die deutsch-finnischen Handelszahlen im ersten Halbjahr 2024 weisen auf grünen Strukturwandel hin – neben zum Teil großen Steigerungsraten bei verschiedenen Produktkategorien

„Was unsere Wirtschaft in Deutschland und Finnland braucht, sind positive Impulse statt Krisenangst“

exportierte Finnland 14% mehr wieder-aufladbare Batterien nach Deutschland. Ein weiteres Highlight im Herbst wird unsere „German Pitching Stage“ auf der Startup- und Tech-Konferenz Slush am 20. und 21. November in Helsinki. Das Event und unser gemeinsamer Auftritt dort sind ein Innovationsmagnet für deutsche Startups. Wir bringen wieder eine Delegation von über 200 deutschen Vertretern von Startups und Wirtschaftsförderern nach Finnland – und helfen so, eine innovative Zukunft zu gestalten.

Positive Impulse ist genau das, was unsere Volkswirtschaften in Deutschland und Finnland derzeit brauchen: Die deutsche Industrie und der Maschinenbau verzeichneten im Juli und August mehr Auftragseingänge, und das Verbrauchervertrauen der Deutschen ist seit Sommer so hoch wie schon lange nicht mehr. Zudem hoffen Ökonomen auf einen besseren Jahresabschluss, denn in Deutschland könnten höhere Löhne und niedrigere Inflation die Binnen-nachfrage ankurbeln.

Anstatt Krisenszenarien zu verfolgen, sollten wir positive Entwicklungen betonen, uns auf Stärken besinnen und Potenziale erkennen, die sich unseren beiden Ländern bieten. Krise bedeutet Wandel – und diesen Wandel wollen wir aktiv vorantreiben.

Positiivisia impulsseja
pelonlietsonnan sijaan

POSTFOSSIILISEN TALOUDEN RAKENTAMINEN on palapeli – ja saksalaiset ja suomalaiset liike-elämän edustajat, kuten me, työskentelevät tällä hetkellä vahvasti sen parissa. Haastattelimme tätä lehteä varten kahta asiantuntijaa, jotka ovat perehtyneet lehden pääaiheeseen ”postfossiilinen energia”. Pääset lukemaan heidän näkemyksiään (s. 47–52) siitä, mitä palapelin palasia tarvitaan ja mitä kilpailuetuja Suomi tarjoaa vihreän vedyn tai ammoniakkin tuotantoketjussa. He pitävät myös puheenvuorot Düsseldorfissa järjestettävässä Deutsch-Finnisches Businessforumissa 31.10., jossa keskustelemme postfossiilisesta energiasta liike-elämän päättäjien, politiikan edustajien ja yli 150 vieraan kanssa.

Muutoksen impulssit tulevat pohjoisesta: sähkön hinta Suomessa on EU:n matalimpia. Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etlä ennustaa, että Suomen kilpailuetukijat voivat lisätä investointeja jopa 4,7 % vuonna 2025. Myös Saksan ja Suomen väliset kaupan avainluvut vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla viittaavat vihreään rakennemuutokseen – eri tuoteryhmien kasvun lisäksi Suomi vei Saksaan ladattavia akkuja 14 % enemmän kuin edellisvuonna samalla ajanjaksolla.

Toinen syksyn kohokohta on Slushin ”German Pitching Stage” Helsingissä 20.–21.11. Tapahtuma itsessään ja yhteisesiintymisemme siellä vetävät puoleensa saksalaisia startupeja. Tuomme jälleen yli 200 saksalaisen startupien ja sijoittajien delegaation Suomeen – ja tuemme omalta osaltamme maiden välistä innovaatiokehitystä.

Saksan ja Suomen taloudet tarvitsevat juuri nyt positiivisia impulsseja: Saksan teollisuuden tilauskannat kasvoivat sekä heinä- että elokuussa, ja kuluttajien luottamus saksalaisten keskuudessa on kesästä lähtien ollut korkeampi kuin pitkään aikaan. Ekonomistit toivovat myös parempaa loppuvuotta, sillä korkeammat palkat ja alhaisempi inflaatio voivat piristää kotimaista kysyntää Saksassa.

Kriisiskenaarioiden sijaan olisikin järkevää keskittyä positiiviseen kehitykseen sekä molempien maiden vahvuuksiin ja potentiaaleihin. Kriisi tarkoittaa muutosta – ja tästä muutoksesta voi aktiivisesti hyötyä.

Dr. Jan Feller
Geschäftsführer | toimitusjohtaja

- 2 Terminkalender
- 3 Vorwort
- 6 FINDE-Fakten
- 8 Neue Mitglieder

NETZWERK

- 11 Umfrage: Deutsche Unternehmen in Finnland
- 12 Finnischer Botschafter Kai Sauer:
Ein Jahr nach Amtsantritt
- 13 Neuer Deutscher Botschafter in Helsinki:
Stephan Auer
- 14 ESG-Regularien: Herausforderungen und Chancen
- 16 Ulrike Eichstädt: „Deutschlernen ist
ein Trumpf für die Karriere“

IM FOKUS

- 18 So wird Generative KI zur fairen Datenökonomie

TITELTHEMA

- 19 Postfossile Energie
- 20 Interview: Sebastian Gröbblinghoff,
Uniper, zur H₂-Wirtschaft
- 22 Interview: Berndt Schalin, Flexens,
über Finnlands H₂-Wettbewerbsvorteile
- 24 Marktpotenziale von E-fuels in Finnland

MARKTEINSTIEG

- 25 Deutsche Experten in Finnland: Holz-Konferenz

GTAI

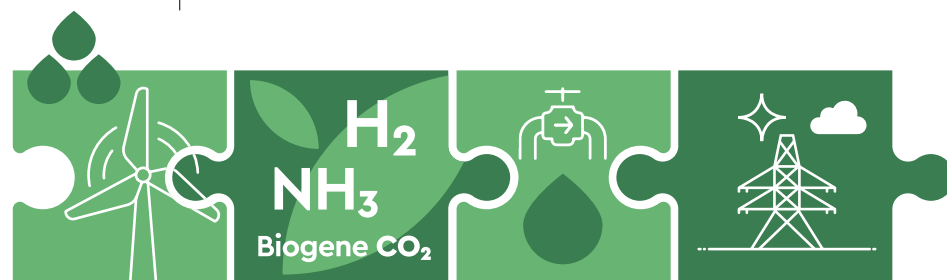
- 26 Studie: Finnland als bedeutender
Wasserstoffakteur

WIRTSCHAFTSNACHRICHTEN

- 28 Wirtschaftsnachrichten
- 30 Deutsch-Finnischer Handel | Q1+2 2024

KULTUR

- 31 Weihnachtsbasar der Finnische Seemannskirche

TITELTHEMA × KANSIAIHE

Expertenmeinungen zu postfossilen Energien und H₂-Wirtschaft

19–24 |

Asiantuntijoiden lausunnot postfossiilisista energialähteistä ja vetytaloudesta

| 47–52

NETZWERK × VERKOSTO

Ulrike
Eichstädt
**über die
deutsche Sprache
in Finnland**
16 |

Haastattelussa
Ulrike Eichstädt:
**saksan
kieli
Suomessa**
| 42

NETZWERK × VERKOSTO

Neuer
deutscher
Botschafter Auer
**„Finnland:
Wunschpartner
für Deutschland“**

13 |

Uusi Saksan suur-
lähetti Suomessa
Stephan Auer:
**"Suomi on
unelmakumppani
Saksalle"**

| 39

KULTUR × KULTTUURI

Exportchance:
**Hamburger
Weihnachtsbasar**
31 |

Vientimahdollisuus:
**Hampurin
joulujuhlajaiset**
| 56

- 2 Tapahtumakalenteri
- 3 Esipuhe
- 6 FINDE-faktaa
- 34 Uudet jäsenet

VERKOSTO

- 37 Suomessa toimiville saksalaisyrityksille
tehdyn kyselyn tulokset
- 38 Kai Sauer, Suomen suurlähettiläs Berliinissä:
ensimmäinen vuosi Saksassa
- 39 Stephan Auer, uusi Saksan suurlähettiläs
Helsingissä
- 40 ESG-säädökset: haasteet ja mahdollisuudet
- 42 Ulrike Eichstädt: "Saksan oppiminen
on valttikortti urallasi"

FOKUKSESSA

- 44 Näin generatiivisesta tekoälystä tulee
reilu datatalous

MARKKINOILLE MENO

- 45 Saksalaisasiantuntijat Suomessa: puurakentamisen
asiantuntijakonferenssi ja lämmitysalan
markkinatutkimusmatka
- 46 Esittelyssä Düsseldorfin talousalue

KANSIAIHE

- 47 Postfossiilinen energia
- 48 Haastattelussa Sebastian Gröbblinghoff (Uniper)
Suomen vetytalouden potentiaalista
- 50 Haastattelussa Berndt Schalin (Flexens)
Suomen vetypotentiaalista ja kilpailueduista
- 52 Sähkölaitteiden markkinapotentiaali
Suomessa

TALOUSUUTISET

- 53 Saksan ja Suomen välinen kauppa | Q1+2 2024
- 54 Talousuutiset

KULTTUURI

- 56 Suomen Merimieskirkon joulujuhlajaiset
Hampurissa

MESSUT

- 57 Messukalenteri 2025
- 58–59 Saksan messut

0,48€
Internetin hinta per
Mbit/s kuukaudessa
(World Population Review)

58 %
Osuus saksalaisista yrityksistä,
jotka käyttävät tekoälyä,
pilvipalveluita tai data-analyysiä
(13. sija vuoden 2024 DESI-indeksissä)

18,41 c/kWh
Teollisuuden keskimääräinen
sähkön hinta suurkuluttajille
vuonna 2023

1
Top 10 -sijoitukset
EMEA-alueen
nopeimmin kasvavien
teknologiayritysten joukossa
(2023 EMEA Tech Fast 500 -indeksi)

78,6 %
Osuus digitaalisista
julkishallinnon palveluista
yrityksille
(DESI-indeksi 2024)

126 päivää
Rakennusluvan saamiseen kuluva
aika Saksassa (esimerkki: varasto)
(Maailmanpankki 2020)

560–700 TWh
Vety- ja vetyjohdannaisten vuotuinen
kysyntä vuonna 2045
(Saksan hallituksen vetystrategia)

70,9 milj.
Saksan ennustettu
väkiluku vuonna 2100
(2024: 84,6 milj.)
(World Population Review)

0,27€
Internet-Kosten
pro Mbit/s pro Monat
(World Population Review)

79,5 %
der finnischen Unternehmen
nutzen KI-, Cloudservices
oder Datenanalyse
(Rang 1 im DESI-Index 2024)

7,48
Cent/kWh
Durchschnittlicher
Industrie-Strompreis für
Großverbraucher 2023

65 Tage
dauert in Finnland
der Prozess einer
Baugenehmigung
(Beispiel Lagerhalle)
(Daten der Weltbank 2020)

100 %
Anteil der digitalen Services
der öffentlichen Verwaltung
für Unternehmen
(DESI-Index 2024)

2
Anzahl der Top-10-Platzierungen
unter den am schnellsten
wachsenden Technologie-
Unternehmen der EMEA-Region
(Index: 2023 EMEA Tech Fast 500)

60–70 TWh
jährliches Exportpotenzial
von Wasserstoff 2050
(DNV-Studie)

4,6 Mio.
Prognostizierte
Bevölkerungszahl Finnlands
im Jahr 2100 (heute 5,6 Mio.)
(World Population Review)

BOOK BROTHERS

Book Brothers ist ein Full-Service-Hörbuch- und Audioproduktionsunternehmen. Das Unternehmen verfügt über Studioeinrichtungen in Helsinki und Berlin. Book Brothers produziert Hörbücher und andere Audiodienste in sieben verschiedenen Sprachen für fast alle finnischen Verlage und eine wachsende Zahl internationaler Verlage, z.B. in Großbritannien und den nordischen Ländern. Das Unternehmen baut derzeit sein Geschäft in Deutschland aus. ✕

Herr Sergei Viikilä-Vartiainen
+358 44 984 8593
sergei@bookbrothers.fi
www.bookbrothers.fi

BOOK BROTHERS

P3 GROUP

P3 ist ein globales Beratungs-, Ingenieur- und Softwareentwicklungsunternehmen, das 1996 gegründet wurde. Mit über 1.800 Experten treibt P3 Geschäftstransformationen, technologische Innovationen und Softwarelösungen voran. Das Unternehmen bietet ein umfassendes Dienstleistungsspektrum und ist insbesondere in dem Bereich Automotive bekannt. Als Umsetzer und Unterstützer arbeitet P3 eng mit seinen Kunden zusammen, um nachhaltige und intelligente Lösungen für eine mobilitätsorientierte Welt zu liefern. ✕

Herr Patrick Eisele
+49 151 441 38825
patrick.eisele@p3-group.com
www.p3-group.com

FEUERBACHER

Tobias Feuerbacher ist Möbel- und Produktdesigner, ansässig in Karkkila, Uusimaa. Für ihn erreicht gutes Design maximale Wirkung mit minimalen Elementen. Er ist auf Produktdesign und Möbel spezialisiert, beherrscht Holz als Material und priorisiert nachhaltige Lösungen in all seinen Projekten. Er bietet folgende Dienstleistungen an: Möbel- und Innendesign, maßgefertigte Möbel und Holzobjekte sowie Kurse. ✕

Herr Tobias Feuerbacher
+358 40 550 5115
tobias@tulipuro.fi
www.tulipuro.fi

SCANFIL OYJ

Scanfil Oyj ist Europas größter börsennotierter Elektronik-Auftragshersteller. Das Unternehmen bedient in erster Linie Kunden aus den Bereichen Industrie, Energie&Cleantech sowie Medtech&Life Science. Zu den Dienstleistungen gehören Design, Prototypenherstellung, Herstellbarkeitsanalysen, Testentwicklung, Lieferketten- und Logistikdienste, PCB-Layout, Komponentenherstellung und komplexe Systemintegrationsdienste. Scanfil verfügt über neun Produktionsstätten auf drei Kontinenten. Die Scanfil Electronics GmbH ist Teil der Scanfil-Gruppe. Das Unternehmen sucht Partnerschaften und potenzielle Kunden unter deutschen Industrieunternehmen, die einen kompetenten und qualitativ hochwertigen Elektronik-Auftragsfertiger als Lieferanten suchen. ✕

Herr Jarmo Kolehmainen
+49 36921 300 122
jarmo.kolehmainen@scanfil.com
www.scanfil.com

LIGHT COGNITIVE

Die international preisgekrönten Produkte von Light Cognitive imitieren das Spektrum des Sonnenlichts und bringen so das Erlebnis von Tageslicht in Innenräume. Virtuelle Oberlichter und Fenster passen ihre Farbe und Intensität an, um die Farbtöne des Himmels zu jeder Tageszeit nachzubilden. Diese Produkte haben eine positive biologische Wirkung auf den Tagesrhythmus des Menschen in Räumen ohne natürliches Licht und eröffnen Designern neue architektonische und visuelle Möglichkeiten. Das Unternehmen plant den Eintritt in den deutschen Markt. ✕

Frau Anne Salomaan
anne@lightcognitive.com
www.lightcognitive.com

WEPEX

Wepex ist eine auf Finanzmärkte und die gesamte Wertpapier-Wertschöpfungskette inklusive Derivate, Fonds und strukturierte Produkte spezialisierte fachlich orientierte Unternehmensberatung. Das Leistungsspektrum des Unternehmens umfasst Business Analyse, Test, Projektleitung, IT-Management sowie die strategische Beratung. Zu den Kunden zählen renommierte Banken, Börsen, Asset Manager, Clearer, Verwahrer, Finanzdienstleister und FinTechs. Wepex hat seinen Sitz in Frankfurt am Main. ✕

Herr Arno Radermacher
+49 69 7191 4092
arno.radermacher@wepex.de
www.wepex.de

Wir heißen folgende Unternehmen als neue Mitglieder der AHK Finnland willkommen:

FINNLAND

DLA Piper Finland Attorneys Ltd
Helsinki
Rechtsanwälte
www.dlapiper.fi

Book Brothers Oy
Helsinki
Software
www.bookbrothers.fi/en

Desitin Pharma Oy
Helsinki
Medikamente und Pharmaerzeugnisse
www.desitin.fi

eGate Smart Building Innovation Oy
Tampere
Software
www.e-gate.io

Etelä-Karjalan kauppakamari
Handelsorganisation
Lappeenranta
www.etela-karjalankauppakamari.fi

Fairchild Oy
Helsinki
Unternehmensberatung
www.fairchild.fi

Feuerbacher
Karkkila
Möbel- und Einrichtungsgegenstände
www.tulipuro.fi

Huhtamäki Oyj Finland
Espoo
Papiererzeugnisse
www.huhtamaki.com

Industrieersatzteile und Wartung Suomi Oy
Riihimäki

LAGO Logistics Oy
Tampere
Verkehr und Logistik
www.lagologistics.fi

Light Cognitive Oy
Helsinki
Lichtdesign
www.lightcognitive.com

Louhe Oy
Espoo
Software
www.louhe.ai

SensorFleet Oy
Oulu
Computer- und Netzwerksicherheit
www.sensorfleet.com

Silta Education
Helsinki
Fortbildungen
www.siltaeducation.com

Sumitomo-SHI FW
Espoo
Energieversorgung
www.shi-fw.com

University of Vaasa
Vaasa
Erziehung und Unterricht
www.uvasa.fi

Würth Oy
Riihimäki
Verkehr und Logistik
www.wurth.fi

DEUTSCHLAND

Cleopa GmbH
Velten
Unternehmensberatung
www.cleopa.de

dls Land und See Speditionsgesellschaft mbH
Siek
Verkehr und Logistik
www.dls-logistics.eu

ECO Gesellschaft für Industrieberatung mbH
Bad Rappenau
Architektur- und Ingenieurbüros
www.eco-ib.de

ECONA Management GmbH
Berlin
Banken, Finanzierung
www.identity.vc

OBR Business Coalitions – Inkasso GmbH
Recklinghausen
Baugewerbe
www.obr-plattform.de

P3 Automotive GmbH
Stuttgart
Unternehmensberatung
www.p3-group.com

Scanfil Electronics GmbH
Wutha-Farnroda
www.scanfil.com/de

WAIYS GmbH
Dresden
Software
www.waiys.com

WEPEX GmbH
Frankfurt a.M.
Finanzierung
www.wepex.de

Wolf Energetik GmbH
Dresden
Chemische Erzeugnisse
www.wolf-energetik.de

ÖSTERREICH

BORA Holding GmbH
Niederndorf
Möbel- und Einrichtungsindustrie

SCHWEDEN

Knorr-Bremse System für Tunga Fordon AB
Lund
Fahrzeuge und Fahrzeugteile
www.truck.knorr-bremse.com

berg:mann

Investitionen • Projekte • Transaktionen
in Finnland

Ihr Projekt.
Ihre Anwälte.

www.bergmann.fi

Deutsch-finnische Zusammenarbeit: Transfer von KI-Technologien in Unternehmen

DAS DEUTSCHE FORSCHUNGSZENTRUM für Künstliche Intelligenz (DFKI) und der finnische Experte für KI-Implementierung Emblica mit Sitz in Helsinki wollen gemeinsam Unternehmen bei der digitalen Transformation unterstützen. Dafür haben sie zusammen mit dem Beratungsunternehmen Remode ME das Programm „AI'd Forge“ gegründet und dieses Ende Mai 2024 auf der Digital Convention „Noerd“ in Rostock erstmals vorgestellt. Emblica und Remode ME gehören beide zu unserem Mitgliedernetzwerk. Das DFKI bringt seine Forschungsexpertise in den Technologiefeldern Datenanalyse, Generative KI, Bild-

und Signalerkennung- und -verarbeitung sowie KI-basierte Prognostik ein. Emblica steuert seine Erfahrung in der Beratung von Unternehmen im Bereich der Geschäftsprozessoptimierung durch KI-basierte Softwarelö-

sungen und deren Implementierung bei. Die Zusammenarbeit ergänzt das Beratungsunternehmen Remode ME mit seiner Expertise in der internationalen Geschäftsentwicklung und im Venture Building. ✕

Deutsch-Finnischer Hafentag | 27.11.2024

BEREITS ZUM NEUNTEN Mal wird in Lübeck der deutsch-finnische Hafentag gefeiert. Der Honorarkonsul Finnlands, die Lübecker Hafen-Gesellschaft mbh (LHG) und die Hansestadt Lübeck laden am 27. November 2024 ab 17 Uhr in die Musik- und Kongresshalle zu Lübeck ein. Erwartet werden rund 350-400 Personen aus Politik und Wirtschaft, die gemeinsam die zukünftigen Herausforderungen der Logistikbranche angehen möchten. Das Abendprogramm bietet interessante Vorträge und

Podiumsdiskussionen. Zudem besteht die Möglichkeit, sich mit alten und neuen Bekannten zu vernetzen und den Gedankenaustausch fortzusetzen. Herzlich willkommen in Lübeck! ✕

LHG
LÜBECKER
HAFEN-GESELLSCHAFT

Deutsch-Finnischer
Hafentag,
27. November,
Lübeck

YOUR TRANSPORT.

Auf uns ist Verlass. In Sachen Pünktlichkeit, Sorgfalt, Sicherheit. Für Sie verbinden wir Finnland mit dem europäischen Festland und finden passgenaue Lager- und Transport-Lösungen für Ihre Projekte.

Ihr größter deutscher RoRo-Hub an der Ostsee:

- Auf See, Schiene oder Straße – Ihr Tor nach Finnland und multimodale Anbindung nach Mittel- und Südwesteuropa
- Hochfrequente Seeverbindungen in den Norden – 29 Abfahrten pro Woche zu 11 Häfen in Nord-, Mittel- und Südfinnland
- Ob Stückgut, Schwergut oder rollende Ladung – Ihr reibungsloser Transport von Gütern und Ladeeinheiten aller Art

A MEMBER OF
PORT OF LÜBECK

Unsere Unternehmensumfrage 2024: Deutsche Unternehmen bewerten Finnland

Deutsche Unternehmen in Finnland sehen den Wirtschaftsstandort Finnland überaus positiv. In unserer aktuellen Umfrage unter deutschen Unternehmen in Finnland antworten 95 % der Unternehmen, sie würden Finnland als Standort empfehlen. Doch es gibt auch Herausforderungen.

MIT DER DIGITALEN INFRASTRUKTUR sind deutsche Unternehmen in Finnland „zufrieden“ oder „sehr zufrieden“ (insgesamt 98,4 %, 2021: 91 %), zudem mit der Zusammenarbeit mit Behörden (81 %, 2021: 73 %) und dem Niveau der akademischen Ausbildung (83,6 %, 2021: 85 %). Auch mit der Verfügbarkeit von Fachkräften sind sie deutlich zufriedener als zuvor (45,9 %, 2021: 30,0 %). Den direkten Vergleich mit dem Standort Deutschland gewinnt Finnland bei den meisten abgefragten Faktoren. Allerdings wird Deutschland bei zwei Faktoren deutlich besser als Finnland eingeschätzt: beim Zugang zu Finanzmitteln (21,7 % vs. 4,2 %) und bei der Unterstützung ausländischer Investoren (15,8 % vs. 4,2 %).

WETTBEWERBSFÄHIGKEIT
FINNLANDS BEI DIGITALKOMPETENZ UND BILDUNGSNIVEAU
Finnland war bereits in unseren früheren Umfragen stets führend bei digitalen Kompetenzen und der Qualität der Bildung. Nun bewerten deutsche Unternehmen Finnland sowohl bei den Arbeitskosten als auch bei der Verfügbarkeit qualifizierter Arbeitskräfte als wettbewerbsfähiger als Deutschland. Zudem macht sich nur jedes zehnte Unternehmen

UNSERE UMFRAGE 2024

- Befragung im Juni 2024 unter deutschen Unternehmen in Finnland (von KMU bis zu börsennotierten Großunternehmen)
- Mehr als 15.000 Mitarbeitende arbeiten bei den antwortenden deutschen Unternehmen in Finnland
- Gemessen am Umsatz sind deutsche Unternehmen die zweitgrößte ausländische Unternehmensgruppe in Finnland.
- Zudem sind sie die drittgrößte ausländische Arbeitgebergruppe in Finnland.
- Rücklaufquote der Befragung: über 36 %

Sorgen über Finnlands spezifisches sicherheitspolitisches Länderrisiko.

FACHKRÄFTE-EINWANDERUNG
WICHTIG BIS SEHR WICHTIG
Den Antworten zufolge behindern Herausforderungen bei der Einwanderung von Fachkräften das Wachstum und erfordern Verbesserungen. 16 % der Unternehmen geben an, dass der Mangel an Fachkräften bereits ihr Wachstum behindert. Mehr als die Hälfte der Unternehmen (59 %) halten eine Steigerung der Zuwanderung von Fachkräften für ihre Wirtschaftszweig langfristig für wichtig oder sehr wichtig.
Nur fünf Prozent der Unternehmen halten die Einwanderung von Fachkräften nach Finnland für einen

unkomplizierten Prozess. Bis zu 63 % der antwortenden Unternehmen erhoffen sich Verbesserungen oder erhebliche Verbesserungen, um die Einwanderung zu erleichtern.

DEUTSCH-BEDARF DER UNTERNEHMEN IN FINNLAND
Auch zum Bedarf an deutschen Sprachkenntnissen haben wir die deutschen Unternehmen in Finnland befragt. Dazu lesen Sie mehr auf Seite 17. ✕

Weitere Informationen:

Dr. Jan Feller
Geschäftsführer AHK Finnland
+358 50 575 2452
jan.feller@dfhk.fi

„Die Arbeit der AHK ist unersetzlich“ – Kai Sauer ist seit einem Jahr Botschafter Finnlands in Berlin

Schon im Herbst 2023 trat Kai Sauer sein Amt als finnischer Botschafter in Berlin an. Sauer ist als Deutsch-Finne in Hamburg geboren und in Finnland aufgewachsen. Wie sein familiärer Hintergrund seine diplomatische Arbeit in Deutschland prägt und welche Themen für Finnland und Deutschland an Bedeutung gewinnen, erzählte er uns im Interview.

Herr Botschafter, ein Deutsch-Finne ist finnischer Botschafter in Berlin! Wie spielt Ihre persönliche Prägung in Ihre heutige diplomatische Arbeit rein?

Karl Lagerfeld sagte einmal: Im Ausland bin ich Deutscher und in Deutschland bin ich Ausländer. Ich bin dankbar, dass ich solch einen Konflikt nicht spüre, denn ich fühle mich in beiden Ländern zu Hause. Es ist ein Privileg, Finnland in Deutschland vertreten zu dürfen. Meine deutsche Abstammung und meine Deutschkenntnisse sind für meine Arbeit sehr nützlich, und auch in Finnland hat mein Hintergrund in verschiedenen deutschen Kontexten ein positives Gewicht. Die Zusammenarbeit mit Deutschen ist für mich ganz natürlich.

Welche Themen gewinnen in den nächsten Jahren für Finnland und Deutschland an Bedeutung?

Deutschland ist einer der wichtigsten Handelspartner Finnlands. Mich freut es, dass der Handel zwischen Finnland und Deutschland sehr breit gefächert ist: Von Komponenten für die Schwerindustrie über Design bis hin zu Innovationen in der Kreislaufwirtschaft. Die NATO-Mitgliedschaft Finnlands

eröffnet auch für die Verteidigungsindustrie neue Chancen der Kooperation. Das finnische Modell der totalen Sicherheit stößt in Deutschland auf Interesse und finnisches Know-how könnte z.B. bei Katastrophenschutzlösungen gefragt sein. Langfristig eröffnet die grüne Wende u.a. im Energiesektor vielfältige neue Perspektiven. Das deutsche Ziel der CO₂-Neutralität 2045 und die darauf aufbauende Wasserstoffstrategie wirken als Zugpferde, deren Richtung wir im Auge behalten. Ich verfolge auch den digitalen Wandel genau. In Finnland gibt es z.B. bei der Digitalisierung des öffentlichen Sektors viel Know-how, das in Deutschland gefragt ist. Zudem hoffe ich, dass traditionelle Sektoren wie Schiffbau und Automobilindustrie weiterhin einen festen Bestandteil unseres bilateralen Handels bilden.

Wie sehen Sie die Rolle unserer AHK in der Entwicklung der deutsch-finnischen Beziehungen, und wie läuft die Zusammenarbeit?

Die Arbeit der AHK Finnland ist unersetzlich für die Förderung der finnisch-deutschen Beziehungen. Die AHK fungiert quasi als Dolmetscher zwischen der deutschen

und finnischen Geschäftskultur. Für viele Unternehmen ist sie erster Ansprechpartner. Wir als finnische Botschaft in Berlin sind sehr zufrieden mit der Zusammenarbeit. Wir haben einen offenen Gesprächskontakt und unterstützen uns u.a. bei Veranstaltungen und gegenseitigen Besuchen. Ein Beispiel für die hervorragende Zusammenarbeit: das Deutsch-Finnische Businessforum, das jedes Jahr finnische und deutsche Politik- und Wirtschaftsvertreter in Deutschland zusammenbringt – dieses Jahr in Düsseldorf zum Thema „Postfossile Energie“. Ich werde am 31.10. auch da sein. Also: Wir sehen uns dort! ✕

„Finnland ist ein Wunschpartner für Deutschland“

Botschafter Stephan Auer hat Anfang August 2024 die Leitung der Botschaft der Bundesrepublik Deutschland in Helsinki übernommen. Im Interview mit FINDE erklärt er seinen Blick auf Finnland und seine bevorstehenden Aufgaben.

Herr Botschafter, Sie waren in den letzten mehr als drei Jahrzehnten in unterschiedlichen Aufgaben für das Auswärtige Amt tätig, unter anderem an den Deutschen Botschaften in Riad, Rom, Seoul und Addis Abeba. Nun verschlägt es Sie in Europas Norden. Welche Berührungspunkte hatten Sie in der Vergangenheit mit Finnland, den nordischen Ländern oder dem Ostseeraum?

Ich erinnere mich vor allem an Reisen nach Finnland, die mir in bester Erinnerung sind: Die Finninnen und Finnen, allen voran das gesellschaftliche Miteinander hier haben mich immer sehr beeindruckt. Und zwischen Finnland und Deutschland sind wir uns einig, was uns in Europa und in der Welt wichtig ist: Sicherheit, Menschenrechte und Wirtschaft. Das sind Themen, zu denen ich viel gearbeitet habe. Jetzt darf ich erfahren, wie diese Themen am anderen Ende der Ostsee reflektiert werden. Ich freue mich darauf, dass wir gemeinsam daran arbeiten, unseren Wohlstand und unser Wertefundament zu stärken.

Welche Themen sind aus Sicht der Bundesrepublik in Finnland aktuell besonders wichtig?

Ich glaube, dass unsere gemeinsame Sicherheit das brennendste Thema ist. Das liegt natürlich daran, dass Russland als Nachbar einen brutalen Angriffskrieg gegen die Ukraine entfesselt hat. Geographie kann man nicht verhandeln – aber man kann lernen, mit ihr umzugehen. Insofern ist es für Europa und die NATO sehr wertvoll, von Finnlands Erfahrungen und Expertise zu profitieren.

Denn Finnland stärkt Europas Sicherheit. Dazu gehört auch die finnische Verteidigungsindustrie, die mit ihren Produkten in vielen Bereichen weltweit führend ist. Und der russische Angriffskrieg hat auch gezeigt, dass Energie und Sicherheit zwei Seiten der gleichen Medaille sind. Finnland kann das neue Zentrum Europas werden, wenn es um Energiesicherheit geht. Finnland hat ein beispielloses Potenzial in Europa, was die klimafreundliche Strom- und Wasserstoffproduktion angeht. Wir möchten gemeinsam mit Finnland daran arbeiten, diese Standortvorteile für Finnland zu nutzen. Umso besser ist es, dass wir ehrgeizige Ziele bei der Umsetzung der grünen Wende teilen.

Sie sind seit Anfang August in Finnland. Was springt Ihnen an Ihrem neuen Gastland besonders ins Auge?

Ausnahmesituationen scheinen fast das neue „Normal“ zu werden. Kriege und Krisen lassen uns spüren, wie unruhig das Fahrwasser nun ist. Wir müssen also lernen, uns gegen Unsicherheiten und Abhängigkeiten zu wappnen. Da ist es erfrischend zu sehen, dass die Finninnen und Finnen es zur Kunstform erhoben haben, in schwierigen Situationen kühlen Kopf zu bewahren. Konsens, Kompromiss und Pragmatismus sind Kernelemente des demokratischen Miteinanders. Sie sind auch die Grundvoraussetzung für Partnerschaft. Deshalb wundert es mich auch nicht, dass wir in Politik und Wirtschaft so eng mit Finnland zusammenarbeiten, denn Finnland ist in jeder Hinsicht ein Wunschpartner für Deutschland. ✕

ESG-Regularien: Herausforderungen und Chancen

Nachhaltigkeit und Unternehmensverantwortung sind zu zentralen Bestandteilen von Unternehmensstrategien geworden. Die ESG-Regularien (Environmental, Social, Governance) der EU verpflichten Unternehmen dazu, soziale und ökologische Auswirkungen ihres Business transparenter und nachhaltiger zu gestalten. Für KMU sind dies große Herausforderungen – aber sie bieten sogar Chancen zur Stärkung der eigenen Wettbewerbsfähigkeit.

NEUE ANFORDERUNGEN: SORGFALT IN DER LIEFERKETTE UND NACHHALTIGKEITSBERICHTE

Mit der geplanten Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) und der Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) nimmt die EU Unternehmen stärker in die Verantwortung. Beide Direktiven, die von den EU-Staaten in nationales Recht umgesetzt werden, sollen

sicherstellen, dass Unternehmen nachhaltiger wirtschaften und ihre sozialen sowie ökologischen Auswirkungen kennen und besser steuern können.

Die CSDDD verpflichtet Unternehmen, ihre Lieferketten sorgfältig zu überprüfen, um Menschenrechte zu wahren und Umweltschäden zu vermeiden. Unternehmen sollen Risiken entlang ihrer gesamten Lieferkette

identifizieren, bewerten und Maßnahmen ergreifen, um negative Auswirkungen zu minimieren.

Die CSRD wiederum erweitert die Berichterstattungspflichten, die einige schon aus der Non-Financial Reporting Directive (NFRD) kennen. Ab 2024 werden stufenweise alle Unternehmen (mit Ausnahmen für Kleinunternehmen) in der EU verpflichtet, Nachhaltigkeitsberichte mit Informationen über Umweltaspekte, soziale Faktoren und Governance-Praktiken ihrer gesamten Wertschöpfungskette vorzulegen. Stichworte sind hier die doppelte Wesentlichkeitsanalyse und die European Sustainability Reporting Standards (ESRS) der European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG).

Klaus Burkart ist Mitbegründer der Cargodian GmbH. Das „Compliance as a Service“-Produkt Trustnet.Trade des Unternehmens hilft Compliance-Prüfungen wie die Kundensorgfaltspflicht bei „KYB“ im Hinblick auf Geldwäschebekämpfung, Sanktionen, Embargos, negative Medienberichte und PEP sowie den Supply Chain Due Diligence Act zu administrieren und mindert so Unternehmensrisiken.

Kontakt:
klaus.burkart@cargodian.com

AUSWIRKUNGEN AUF UNTERNEHMEN

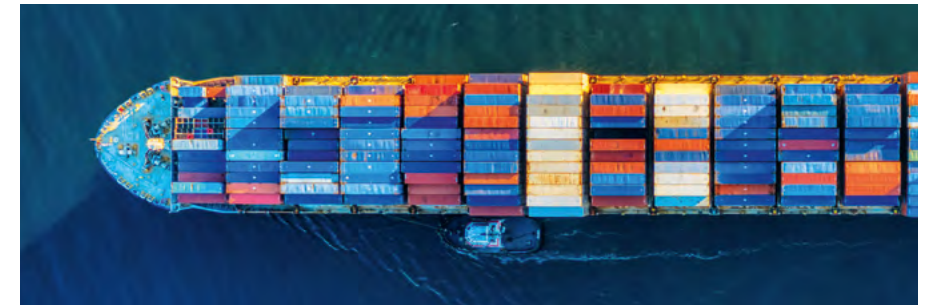
Bisherige Strukturen und Prozesse sind zu überprüfen und an diese Anforderungen anzupassen. Insbesondere mittelständische Unternehmen sind gefordert, die notwendigen Datensammlungen zu starten.

Ein zentrales Anliegen ist die Implementierung eines robusten Risikomanagementsystems, das ESG-Kriterien integriert und eine kontinuierliche Überprüfung und Anpassung der Wertschöpfungsketten gewährleistet. Die notwendigen Ressourcen können auf den ersten Blick eine Herausforderung darstellen. Auch eine sich erst noch entwickelnde Gesetzeslage: die EU selbst korrigiert noch immer an den Übersetzungen der CSRD, die EFRAG überarbeitet die ESRS, und in den meisten Nationalstaaten der EU fehlt es noch an den entsprechenden Umsetzungsgesetzen. Trotzdem sollte nicht mit der Umsetzung in Unternehmen gewartet werden.

CHANCEN DURCH ESG

Unternehmen, die sich frühzeitig an die neuen Anforderungen anpassen, können sich als Vorreiter in der Nachhaltigkeit positionieren und dadurch ihre Marktposition stärken.

Durch die Integration von ESG-Kriterien in die Unternehmensstrategie können Unternehmen ihre Wettbewerbsfähigkeit auf globaler Ebene verbessern. Nachhaltigkeit wird zunehmend zu einem entscheidenden Kriterium für Investoren, Kunden und Mitarbeitende. Unternehmen, die transparente und nachhaltige Praktiken nachweisen können, werden von diesem Trend profitieren und sich langfristig Wettbewerbsvorteile sichern. x

Fortbildung: Sales Excellence im deutschen Markt

ERWEITERN SIE IHR GESCHÄFT und stärken Sie Ihre Marktposition in Deutschland. Die Schulung „Sales Excellence in the German Market“ vermittelt Ihnen die strategischen Werkzeuge, um Ihr Geschäft auf dem deutschen Markt auszubauen. Für die Inhalte der Ausbildung sind internationale Handelsexperten verantwortlich.

Das Training vermittelt Ihnen konkrete strategische Werkzeuge, um auf dem deutschen Markt erfolgreich zu sein. Das Programm wird von der IHK-Exportakademie durchgeführt.

Im Training werden unter anderem die kulturellen Unter-

schiede zwischen dem deutschen und finnischen Geschäftsleben, Verhandlungsgeschick und Markteintrittsstrategie vertieft.

Die Schulung umfasst u.a. folgende Themen:

- Der deutsche Markt: Markteintritt und Sales
- Die Rolle der richtigen Partner in Deutschland und wie man sie findet
- Finanzierung der Internationalisierung
- und viele weitere export- und marktrelevante Bereiche!

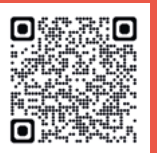
FORTBILDUNG: „SALES EXCELLENCE IN THE GERMAN MARKET“

findet vom 5. bis 6. November 2024 online von 8:30 bis 16:30 Uhr (CET)

Preis:

- Die Kursgebühr für unsere Mitglieder beträgt **850 Euro** + MwSt.
- Nichtmitglieder **970 Euro** + MwSt.

Programm und Anmeldung:

„Deutschlernen ist ein Trumpf für die Karriere“

Liebe Ulrike, wir sprechen rund zwei Monate vor Deinem Abschied in den wohlverdienten Ruhestand Mitte Oktober. Du lebst mittlerweile 44 Jahre in Finnland. Wie hast Du als Österreicherin das Land Anfang der 80er Jahre erlebt?

Das heutige Finnland ist ein anderes als in den 80ern. Allein das Straßensbild von Helsinki hat sich sehr geändert, die Geschäfte, das Angebot. Und im Zug umgibt mich heute ein spannendes Gewirr der unterschiedlichsten Sprachen – am liebsten würde ich alle gern verstehen. Die größte Veränderung hat wohl die EU-

Mitgliedschaft bewirkt, aber schon in den 80er Jahren merkte man eine neue treibende Kraft. In meinen ersten Unterrichtserfahrungen in der Erwachsenenbildung war das Wort „Internationalisierung“ das Schlagwort Nr. 1. Die Unternehmen wagten sich ins Ausland, man gründete Tochtergesellschaften, auch viele in Deutschland – und Deutsch war einfach eine wichtige Sprache. Bei den jüngeren Geschäftskunden war der Standardsatz: „Ich habe drei Jahre Deutsch gelernt und alles vergessen“ – da war aufholen angesagt. Die ältere Generation sprach Deutsch einwandfrei und grammatikalisch korrekt. Das deutsche Sprachniveau in manchen Firmen war sehr hoch. Nach der deutschen Wiedervereinigung schnupperte man neue Geschäftsmöglichkeiten im Osten Deutschlands. Und alle wollten plötzlich Deutsch lernen.

Für mich persönlich galt es, Finnisch zu lernen. Und besonders für diese Sprache passt das Sprichwort „Aller Anfang ist schwer“. Aber wie beim Laufenlernen öffnete sich mit jedem Schritt – sprich mit jedem Wort – eine neue Möglichkeit. Ich bin heute noch überrascht, wie ich

Die langjährige Leiterin der Sprachabteilung und stellvertretende Institutsleiterin Ulrike Eichstädt geht in den Ruhestand. Über Jahrzehnte hat sie sich mit besonderem Engagement für die deutsche Sprache in Finnland eingesetzt. Wir haben mit ihr u.a. über die Entwicklung der deutschen Sprache in Finnland gesprochen.

es dahin geschafft habe, wo ich heute stehe. Es war wohl der finnische Pragmatismus, der mir den Weg geebnet hat. Ich musste z.B. kein einziges Mal mein Abschlusszeugnis von der Universität zeigen. Du bekommst eine Chance und wenn du deine Arbeit gewissenhaft und gut machst, dann hast du deinen Platz verdient. Vor allem für Menschen mit Migrationshintergrund ist das heutzutage nicht so einfach.

Du hast Dich sehr für die deutsche Sprache in Finnland eingesetzt. Warum ist es wichtig, Deutsch als Fremdsprache zu lernen?

Die Gründe sind so vielseitig wie die Menschen und ihre Geschichten. Die einen brauchen es beruflich, die anderen sind verliebt. Wichtig ist, dass man es will, sonst wird es nichts. In Mitteleuropa sprechen über 100 Millionen Menschen Deutsch. Für Finnland ist es eigentlich die natürlichste Sprache, die es sich lohnt zu lernen. Die engen Geschäftsbeziehungen mit der riesigen Volkswirtschaft Deutschland sind der beste Beweis dafür. Zudem bietet der deutschsprachige Raum eine landschaftliche und kulturelle Vielfalt: die Meeresstrände der Ost- und Nordsee oder die Kärntner Seen im Süden, die Alpen

mit ihren noch existierenden Gletschern in der Schweiz, die sanften Mittelgebirge, spannende Städte mit viel Kultur und Geschichte.

Du wirst dem Netzwerk erhalten bleiben und Deine Expertise weiter einbringen. Was können deutschsprachige Organisationen in Finnland noch besser machen, um Deutsch in Finnland zu unterstützen?

Wir haben in Finnland ein sehr großes deutschsprachiges Netzwerk, das sehr bemüht ist, die Bedeutung von Deutsch

zu stärken. Die Vielfalt des Engagements ist erstaunlich. Für mich wäre es wichtig, dass wir die vorhandenen Kräfte noch mehr bündeln, vor allem finanziell. Jede Organisation hat ihr eigenes Profil, ihre eigene Agenda und eigene Zielgruppe. Wir alle wollen aber dasselbe, nämlich Deutsch und die deutsche Kultur fördern. Unsere Veranstaltungen werden meist von Leuten besucht, die bereits um die Stellung von Deutsch, den Rückgang der Zahlen von Deutschlernenden, wissen. Diese müssen wir nicht mehr überzeugen. Stattdessen müssen wir neue Zielgruppen erreichen und kommunizieren, dass Deutschlernen ein Trumpf für die Karriere sein kann. ✕

Unternehmensumfrage: Besonderer Deutschbedarf bei Technik und Vertrieb

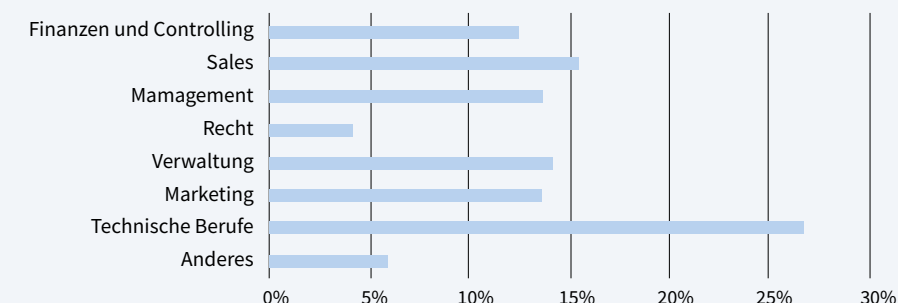
IN UNSERER AKTUELLEN UMFRAGE vom Juni 2024 unter deutschen Unternehmen mit Sitz in Finnland (s. auch S. 11) fragten wir auch nach dem Bedarf an Deutschkenntnissen. Die Ergebnisse zeigen: Rund 30 % der deutschen Unternehmen in Finnland benötigen Personal mit Deutschkenntnissen. Mehr als einem Drittel von diesen mangelt es an Mitarbei-

tern mit Deutschkenntnissen, insbesondere klein- und mittelständische Unternehmen geben Bedarf an.

Am häufigsten suchen die Unternehmen Mitarbeiter mit Deutschkenntnissen im technischen Bereich (27 %) und im Vertrieb (15 %). Auch im Marketing, im Management und in der Verwaltung werden Deutschkenntnisse nachgefragt (s. Grafik).

Die Umfrage beantworteten mehr als 36 % der deutschen Unternehmen mit Sitz in Finnland. Von den antwortenden Unternehmen waren je 35 % in den Bereichen Industrie und Handel tätig. Des Weiteren kamen die Unternehmen aus den Branchen Dienstleistungen (11%), IT (8%) und Logistik mit 5% der Antwortenden. ✕

In welchen Bereichen werden in Ihrem Unternehmen in Finnland deutschsprachige MitarbeiterInnen gesucht? (mehrere Antworten möglich)

Generative AI Wie gestalten wir eine faire Datenökonomie

Die rasante Entwicklung von generativer Künstlichen Intelligenz (GenAI) bringt uns an die Schwelle zu einer neuen Wirtschaft – Daten und KI generieren neue Wertschöpfung. Doch wie steht es um die Rechte der Urheber der genutzten Daten? Und wie bringt man das enorme Potenzial von GenAI unter Kontrolle und nutzt es sinnvoll?

Um die Sprachmodelle hinter KI zu trainieren, setzen Unternehmen unvorstellbare Mengen an Kapital ein und ziehen so viele Inhalte wie möglich aus dem Netz – unabhängig von Qualität, Urheberrecht und Quellenkritik. Bei diesem Vorgehen haben Datenproduzenten und Rechteinhaber meist keinen Anteil an der Wertschöpfung. Dennoch sind die potenziellen Vorteile von KI kaum zu leugnen. Die grundlegende Frage lautet also: Wie können Daten so genutzt werden, dass alle Parteien am geschaffenen Wert einen Anteil haben?

URHEBERRECHT – EINE DER GRÖSSTEN HERAUSFORDERUNGEN
Einfache Antworten darauf gibt es nicht. Generative KI ist ein sehr junges Phänomen. Das Urheberrecht und unterstützende internationale Vereinbarungen gehören zu den größten rechtlichen Herausforderungen: Zum einen die Fragen rund um die Verwendung von urheberrechtlich geschütztem Material für das Training von KI-Modellen. Zum anderen muss die Fähigkeit der Modelle untersucht werden, auf Grundlage urheberrechtlich geschützten Materials neue Werke zu produzieren. Eine Lösung erfordert klare globale Spielregeln für die Entwicklung und Nutzung generativer KI, und das Urheberrecht ist nur einer

von vielen offenen Punkten, wenn wir zuverlässige KI und eine faire Datenökonomie aufbauen wollen.

DATENÖKOSYSTEME SCHAFFEN RICHTIGE ANREIZE

Klar ist: Die Datenwirtschaft braucht neue und nachhaltige Geschäftsmodelle, um aus den Kinderschuhen herauszuwachsen. Eine der vielversprechendsten Entwicklungen: Datenökosysteme. Dies sind Netzwerke zwischen Organisationen, die die Bewegung und Nutzung von Daten kontrollieren. Das Geschäftsmodell: Ökosysteme fungieren als Datenmarktplätze, auf denen Datenproduzenten steuern, wer ihre Daten zu welchen Bedingungen nutzen darf. Solche Marktplätze schaffen direkte finanzielle Anreize für den Datenaustausch und ermöglichen zudem Kontrolle und Transparenz.

Daten werden breiter verfügbar, wenn mehrere Organisationen mit ähnlichen Zielen Daten teilen. Im Gesundheitssektor könnten z.B. verschiedene Akteure Patientendaten anonym austauschen, damit KI die medizinische Forschung vorantreibt. Natürlich muss bei diesem Modell besonders auf Datensicherheit und Schutz der Privatsphäre geachtet werden.

Die Zukunft von GenAI hängt davon ab, wie gut wir die Daten-Herausforderungen bewältigen. Mit neuen Ansätzen wie Datenökosystemen werden Daten effizient und unter Berücksichtigung der Interessen aller Beteiligten bereitgestellt. Letztlich geht es darum, wie wir Vertrauen aufbauen und ein gemeinsames Verständnis für den Einsatz der Technologie entwickeln. So kann GenAI uns auf nachhaltige Weise vielfältige Vorteile liefern. ✕

Joel Himanen | Data Scientist
+358 40 820 0800
joel.himanen@1001lakes.com

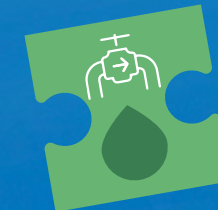
Marko Turpeinen | CEO
+358 50 597 0931
marko.turpeinen@1001lakes.com
<https://1001lakes.com>

Postfossile Energie – Chancen für den deutsch-finnischen Handel

Postfossiles Wirtschaften – warum eigentlich? Allein zwischen 2018 und 2021 haben extreme Wetterereignisse in Deutschland Schäden von mindestens 80 Mrd. Euro verursacht. Bei der Flutkatastrophe 2021 in Süd- und Mitteldeutschland starben sogar mehr als 180 Menschen. Mittlerweile werden Temperaturrekorde fast jeden Sommermonat gebrochen – in Südeuropa hat dies verheerende Folgen.

Postfossile Energie und ein emissionsarmes Wirtschaften haben viele positive Effekte: für das Klima und für den Wirtschaftsstandort. Mit Investitionen in klimaschonende Technologien werden wir zu Vorreitern bei grünen Innovationen und zu Spezialisten bei deren Implementierung.

Doch dieser Wandel ist ein kompliziertes Puzzle. In diesem TITELTHEMA versuchen wir auf den folgenden Seiten, einige Puzzleteile aus Sicht der deutsch-finnischen Wirtschaft näher zu erläutern.

ENERGIE-TRANSPORT: Zwei Pipeline-Projekte könnten H₂ u.a. nach Deutschland transportieren: Baltic Sea Hydrogen Collector (BHC) und Nordic-Baltic Hydrogen Corridor (NBHC). Bis sie fertig sind, ist der Schiffstransport von Ammoniak eine Lösung, die Energie zum Abnehmer zu bringen.

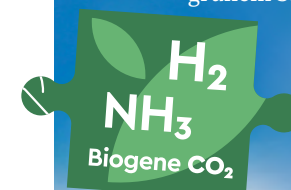
INVESTITIONEN: nötig, um eine postfossile Wirtschaft zu realisieren. Die deutsche Energiewirtschaft müsste bis 2035 jedes Jahr im Schnitt 110 Mrd. Euro investieren, schätzt EY.

ANSCHLUSS UND ABNEHMER: Die Kapazität von Stromnetzen und die Strompreise sind kritische Faktoren für den Aufbau einer H₂-Wirtschaft. Grüner Strom braucht leistungsfähige Netzinfrastruktur, erklärt uns Sebastian Gröbblinghoff (S. 20–21). Und es braucht genügend industrielle Stromabnehmer, damit Windkraftanlagen sich lohnen, so Berndt Schalin im zweiten Interview (S. 22–23).

ERNEUERBARE ENERGIEEN: ein Schlüsselement. Finnland hat enormes Ausbaupotenzial an Windkraft und kann mit grünem Strom klimaneutralen Wasserstoff produzieren.

ENERGIESPEICHER: Das enorme Potenzial Finnlands an grünem Strom bringt geschätzt 70 TWh Überkapazitäten im Jahr 2040. Damit lassen sich über 2 Mio. Tonnen H₂ oder dessen Derivate (z.B. NH₃) produzieren, errechnet Germany Trade & Invest.

ANGEBOT BRAUCHT NACHFRAGE: Die H₂-Produktion wird hochgefahren, wenn es einen Markt gibt. Deshalb blickt die H₂-Wirtschaft auf die deutsche Industrie. Die Bundesregierung geht bereits 2030 von einem Bedarf an H₂ und seinen Derivaten von 95 bis 130 TWh aus, bis zu 70% sollen importiert werden. ✕

H₂-Wirtschaft: „Finnland bietet viele gute Voraussetzungen“

Deutschland braucht eine verlässliche und diversifizierte Energieversorgung – und setzt für die Zukunft u.a. auf Wasserstoff (H₂) und dessen Derivate.

„Postfossile Energie“ heißt der Titel unseres Deutsch-Finnischen Businessforums am 31.10.2024 in Düsseldorf. Mit einem unserer Keynote-Redner, Sebastian Gröblichhoff, Vice President Green Fuels Assets Nordics bei Uniper, haben wir über den entstehenden H₂-Markt und über das Potenzial Finnlands gesprochen.

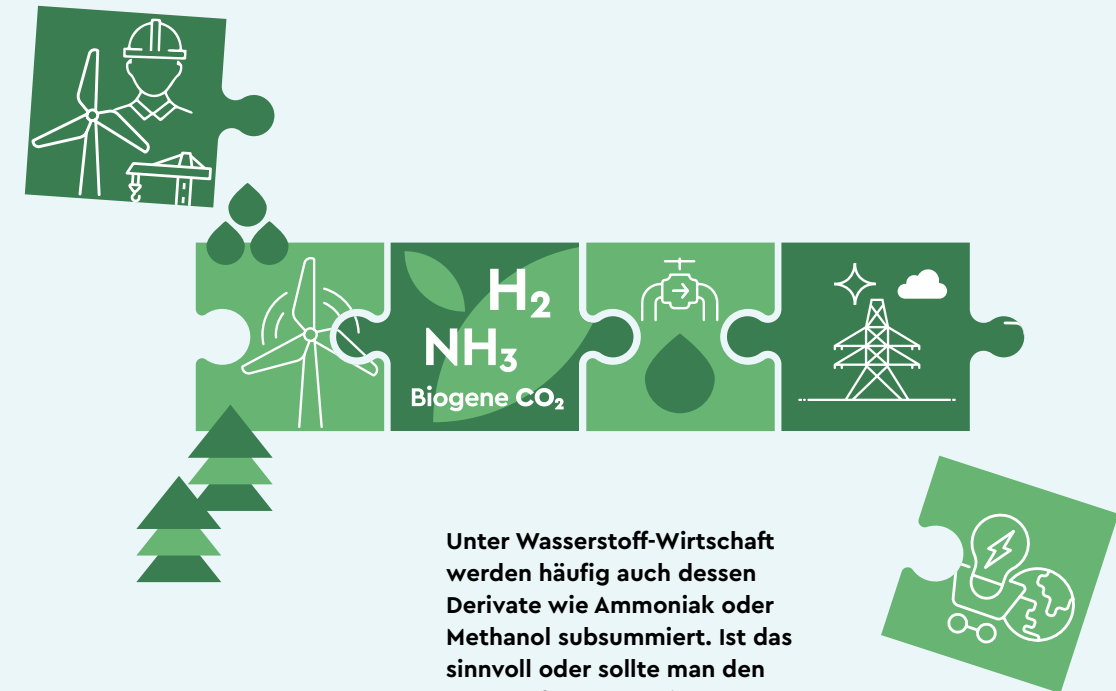
Im Mai wurde eine Studie zum H₂-Potenzial der Ostseeanrainer veröffentlicht, die Finnland ein großes H₂-Potenzial bescheinigt. Wie ist Finnland aus Ihrer Sicht für die H₂-Wirtschaft aufgestellt?

Für den erfolgreichen Hochlauf einer grünen Wasserstoffwirtschaft sind neben einem unterstützenden und stabilen regulatorischen Rahmen insbesondere auch der Zugang zu günstigem grünem Strom und einer leistungsfähigen Netzinfrastruktur entscheidend. Für die Herstellung von einigen, wichtigen Wasserstoffderivaten, wie z.B. synthetischem Methan, Methanol oder SAF, ist zudem die Verfügbarkeit von Biomasse oder biogenem CO₂ ein zentraler Faktor. Im Vergleich zu anderen Ländern und Regionen in Europa bietet Finnland insbesondere bei der Verfügbarkeit von grünem Strom, Biomasse und biogenem CO₂ vielver-

sprechende Voraussetzungen. Um dieses Potenzial ausschöpfen zu können, wird es aber auch darauf ankommen, Kunden wettbewerbsfähige Produkte anzubieten. Vor dem Hintergrund gestiegener Kosten u.a. für Elektrolyseure und anhaltender Unsicherheiten bezüglich der europäischen sowie der nationalen regulatorischen Rahmenbedingungen gibt es hier aktuell leider noch einige Herausforderungen. Trotzdem ist es ein realistisches Szenario, dass Finnland sich perspektivisch von einem Energieimporteuer zu einem Energieexporteur entwickelt. Deutschland kann mit seinem erwarteten deutlichen Importbedarf für grünen Wasserstoff bzw. H₂-Derivate künftig zu einem wichtigen Energiepartner für Finnland werden.

Uniper hat u.a. Erfahrungen auf dem schwedischen Markt. Was sind die Learnings aus dem dortigen Markthochlauf?

Ähnlich wie Finnland bietet auch Schweden im europäischen Vergleich bereits heute viele gute Voraussetzungen für den Aufbau einer grünen H₂-Wirtschaft. Jedoch begegnen uns auch dort Herausforderungen z.B. im Bereich des Netzzugangs sowie des politischen und regulatorischen Umfelds. So stellt z.B. die aktuelle Architektur der Stromnetze energieintensive H₂-Projekte regelmäßig vor Probleme. Oft gibt es einen ausgeprägten Wettbewerb zwischen mehreren Projekten und Akteuren um die knappen Netzanschlusskapazitäten. Eine Stärkung und Anpassung der Netze benötigt Zeit und ist kostenintensiv. Trotzdem sind die Voraussetzungen in Schweden bereits heute besser als in anderen Ländern. Aktuell liegt der Fokus bei der Realisierung von grünen H₂-Projekten in Schweden zunächst auf der Sicherstellung einer künftigen Eigenversorgung. Ein möglicher zeitnaher Export von grünen Gasen und Kraftstoffen wird deshalb maßgeblich von entsprechender Akzeptanz in der lokalen Politik und Bevölkerung abhän-

Unter Wasserstoff-Wirtschaft werden häufig auch dessen Derivate wie Ammoniak oder Methanol subsummiert. Ist das sinnvoll oder sollte man den Marktaufbau verschiedener Energieträger getrennt betrachten?

Wasserstoff und Wasserstoffderivate sind naturgemäß eng miteinander verbunden. Aus meiner Sicht sollte man den Marktaufbau der unterschiedlichen Produkte nicht komplett getrennt voneinander betrachten. Gewiss ist es richtig, dass Wasserstoff und -derivate in unterschiedlichen Kundensegmenten zum Einsatz kommen. H₂ selbst wird z.B. zentral für die Dekarbonisierung der Stahl- und Zementindustrie sein. Methanol und Ammoniak hingegen wären mögliche grüne Schiffs kraftstoffe der Zukunft. Grüner Ammoniak erhält laut Experten/innen und Marktbeobachter/innen zudem eine wichtige Rolle, wenn es um den Ex- und Import von grünem H₂ geht. Das Ausgangsprodukt bleibt dabei aber immer der Wasserstoff. Wenn es uns gelingt, den Hochlauf der H₂-Produktion erfolgreich zu meistern, wird dies auch die Produktion und Verbreitung von H₂-Derivaten beschleunigen. ×

Kommen Sie zum Deutsch-Finnischen Businessforum, 31.10.24 in Düsseldorf, um mehr zum Thema „Postfossile Energie“ zu erfahren.

www.ahkfinnland.de/businessforum2024

Postfossile Energieproduktion: „Finnland hat viele Wettbewerbsvorteile“

Auf der Inselgruppe Åland testete das Unternehmen Flexens vor einigen Jahren in einem umfangreichen Forschungsprojekt, wie man eine Gesellschaft mit 100% erneuerbaren Energien aufbauen kann – also eine postfossile Gesellschaft. Als CEO bei Flexens hat Berndt Schalin seit Mitte 2018 das Projekt maßgeblich begleitet. Wir haben mit ihm über die Herausforderungen und Chancen für den finnischen Beitrag zu einer postfossilen europäischen Wirtschaft gesprochen.

Eine postfossile Gesellschaft – zu welchen Erkenntnissen sind Sie mit Ihrer Studie auf Åland gekommen?

Das Projekt Smart Energy Åland war eine ideale Testumgebung für die Frage, wie man eine Gesellschaft zu 100 % mit erneuerbarer Energie betreibt. Die Åland-Inseln boten sich an, denn Inseln bieten immer gute Fallstudien, weil sie klar abgegrenzt sind, leicht zu sehen, wie viel Energie importiert und exportiert wird. Interessant war zudem, dass Åland mit 30.000 Einwohnern zu klein für einen Atomreaktor ist. Diese Option war also ausgeschlossen. Wir haben Machbarkeitsstudien in allen verschiedenen Teilsystemen durchgeführt, um zu sehen, wie die Systeme zu 100 % mit erneuerbaren Energien betrieben werden könnten. Unser Ergebnis: Um klimaneutral zu sein, muss auf Åland etwa 80 % der Primärenergie aus Sonne und Wind stammen.

Die deutsche Industrie hat enormen Bedarf an Energie, um unabhängig von Erdgas zu werden. Finnland hat wiederum das größte H₂-Produktionspotenzial im Ostseeraum laut einer aktuellen Studie (s. GTAI-Bericht, S. 26). Was muss passieren, um das finnische Potenzial zu realisieren?

Wir müssen das enorme finnische Potenzial für den Ausbau der erneuerbaren Energieerzeugung bekannter machen. Zwar ist die Nordsee etwas windiger als die Ostsee. Aber unsere Küsten in der Region des Bottnischen Meerbusens an der nördlichen Ostsee sind flacher – und daher sehr geeignet für den Bau von Windrädern. Das ist nicht der einzige Wettbewerbsfaktor für unsere Region. Im Vergleich mit Schweden ist der Bottnische Meerbusen auf seiner finnischen Seite windiger als auf der schwedischen, und auch Genehmigungsverfahren für Windenergie sind bei uns

einfacher. Zudem haben wir sehr belastbare Stromnetze. Finnland ist im europäischen Vergleich häufig bereits der zweitgünstigste Energiestandort.

Hinzu kommt noch das finnische Potenzial an Onshore-Windkraft. Wir sind von der Fläche vergleichbar mit Deutschland, nur mit sehr niedriger Bevölkerungsdichte. Also viel Land für Onshore, und die ist natürlich billiger zu bauen ist als Offshore auf der Nordsee.

Und wenn man sich den europäischen Wettbewerb anschaut, müssen wir uns auch mit der Iberischen Halbinsel messen. Dort könnten sie sehr günstige Preise für erneuerbare Energie erzielen. Aber der Zugang zu Wasser zur Kühlung der H₂-Anlagen ist erschwert. In Finnland dagegen können wir überschüssige Wärme an Fernwärmesysteme verkaufen. All dies steigert unsere Wettbewerbsfähigkeit.

Finnland hat sich das Ziel gesetzt, 10 % des europäischen Bedarfs an sauberem Wasserstoff zu decken. Eine Studie des Hydrogen Clusters Finland kam 2023 zu dem Schluss, dass Finnland dieses Ziel sogar übertreffen und mindestens 14 % des H₂-Bedarfs in Europa decken könnte.

Was noch passieren muss: Im Moment werden Investitionsentscheidungen verschoben, denn den Windparks fehlt die Nachfrage. Es braucht also mehr Abnehmer des Stroms, um diese Investitionen auszulösen. Dies sind bereits vollständig genehmigte Windpark-Projekte. Es fehlt nur die Investitionsentscheidung.

Welche Herausforderungen gibt es noch und welche Lösungen?

In Finnland wird oft diskutiert, ob überschüssige grüne und günstige Energie vorrangig Investitionen nach Finnland locken sollte, anstatt die Energie z.B. nach Deutschland zu exportieren. Dazu sagte mal bei einem AHK-Round Table ein Vertreter des deutschen Wirtschaftsministeriums in nettem Ton: Man könne zwar davon träumen, die gesamte deutsche Industrie nach Finnland zu verschieben, doch am Ende werden wohl die Fachkräfte fehlen, um die Arbeit zu verrichten. Ich denke, wir brauchen beides: Mit unserem H₂-Potenzial sollten wir Industrieinvestitionen anlocken, doch das Exportpotenzial wird definitiv höher sein.

Für den Export kommen verschiedene Möglichkeiten in Frage: Es gibt ja zwei finnische Pipeline-Projekte, die als Projekte von gemeinsamem Interesse der EU gelistet sind: den Baltic Sea Hydrogen Collector (BHC) und den Nordic-Baltic Hydrogen Corridor (NBHC). Wir, also Flexens und die Unternehmen im Hydrogen Cluster Finland, sehen

diese Projekte als hervorragenden Weg zur Vermarktung der überschüssigen Energie, die wir hier produzieren werden. Aber es könnte bis 2035 dauern, bis die Pipelines fertig sind.

Aber es gibt andere Transportwege: Das H₂-Derivat Ammoniak (NH₃) ist leicht per Schiff zu transportieren, viel einfacher als bei Wasserstoff. Flexens wird im finnischen Kokkola jährlich 200.000 Tonnen Ammoniak (NH₃) produzieren, und wir führen aktuell Gespräche mit mehreren potenziellen deutschen Ammoniak-Abnehmern oder Unternehmen, die planen, das NH₃ in Deutschland wieder in H₂ umzuwandeln. Das ist recht kostengünstig und wird wohl die erste Möglichkeit sein, überschüssige finnische Energie auf den deutschen Markt zu bringen. Unsere Ammoniakanlage und mindestens eine weitere in Finnland werden, wenn alles nach Plan läuft, schon 2028 produzieren, und dann könnte man sofort mit der NH₃-Verschiffung nach Deutschland beginnen. ×

Marktpotenziale von E-fuels in Finnland

Dank der rasanten Entwicklung im Bereich der erneuerbaren Energien ist Finnland auf dem besten Weg vom traditionellen Energieimporteur zum bedeutenden Exportland. Finnland nutzt das enorme Potenzial von grünem Wasserstoff und daraus hergestellten synthetischen Kraftstoffen (E-Fuels), nach denen unter anderem in Deutschland eine hohe Nachfrage besteht.

Der Einsatz von E-Fuels wird in vielen Branchen zunehmend zu einer wirtschaftlichen Notwendigkeit, angetrieben nicht zuletzt durch von der EU festgelegte Mindestquoten für den Industrie- und Transportsektor sowie den CO₂-Emissionshandel. Dies gilt insbesondere für Bereiche wie den Flug- und Schiffsverkehr, die traditionell schwer zu dekarbonisieren sind.

FINNLANDS VORTEILE IM E-FUEL-SEKTOR

Finnland bietet ideale Voraussetzungen für einen florierenden E-Fuel-Sektor:

- **Erneuerbare Energie:** Finnland verfügt über reichlich erneuerbaren Strom aus Wind- und Wasserkraft und die Strompreise gehören zu den günstigsten in Europa. Im Windkraftbereich besteht nach wie vor ein erhebliches Ausbaupotenzial und auch großflächige Solarprojekte drängen zunehmend auf den Markt.
- **Biogenes CO₂:** Ein weiterer Wettbewerbsvorteil ist die Verfügbarkeit von Kohlendioxid aus Biomassebasierten Prozessen. Als Teil des natürlichen Kohlenstoffkreislaufs kann biogenes CO₂, insbesondere aus Finnlands nachhaltiger Forstwirtschaft, mit grünem Wasserstoff kombiniert werden kann, um klimafreundliche E-Fuels zu produzieren.
- **Hohe Nachfrage:** Sowohl auf dem finnischen Markt als auch europaweit besteht ein großer Bedarf an Wasserstoff und E-Fuels. Die Nachfrage auf dem inländischen Industrie- und Transportsektor treibt den Branchenhochlauf voran, aber auch das Exportpotential ist erheblich.
- **Export-Logistik:** Finnlands exzellente Hafeninfrastruktur und Expertise im maritimen Bereich schaffen beste Voraussetzungen für Exporte in großem Umfang.

ENTWICKLUNG VON E-FUEL-PROJEKTEN

Der Branchenhochlauf ist in vollem Gange. Insbesondere an der Westküste Finnlands hat sich bereits eine starke Pipeline von E-Fuel-Projekten entwickelt. Pionierprojekte konzentrieren sich auf gebrauchsfertige, transportfreundliche Kraftstoffe wie Methan, Methanol und Ammoniak, die entweder inländisch genutzt oder nach Mitteleuropa exportiert werden können.

RECHTLICHER RAHMEN VON E-FUEL-PROJEKTEN

E-Fuel-Anlagen benötigen eine Vielzahl spezifischer Genehmigungen, unter anderem in den Bereichen Umwelt, Flächennutzung und Chemikaliensicherheit. Da die Vorschriften nur teilweise harmonisiert sind und es noch keine etablierte Genehmigungspraxis gibt, ist eine gründliche Abwägung zwischen verschiedenen Verfahrensoptionen und eine enge Zusammenarbeit mit den Behörden unerlässlich.

Der Business Case von E-Fuel-Projekten hängt maßgeblich davon ab, dass das Endprodukt nachweislich die Anforderungen an Erneuerbarkeit, Kohlenstoffneutralität und Nachhaltigkeit erfüllt. Dies erfordert eine sorgfältige Ausgestaltung der gesamten Wertschöpfungskette mit besonderem Augenmerk auf die Beschaffungsverträge für Strom und CO₂. ×

Sind Sie an Energieprojekten in Finnland beteiligt und suchen eine Anwaltskanzlei mit der passenden Expertise? Kontaktieren Sie uns.

Claudia Greiner
+358 10 339 8800
claudia.greiner@bergmann.fi

Fachveranstaltung: Bauhandwerk in Finnland

Deutsch-finnische Fachkonferenz | 05.11.24 | Helsinki

FINNLAND UND SEINE FORSTWIRTSCHAFT

– die natürlichen Ressourcen und deren Verarbeitung haben ein einzigartiges Ökosystem entstehen lassen. Mehr als 75 % der Landesfläche sind Wälder, rund 95 % der kommerziell genutzten finnischen Wälder sind PEFC-zertifiziert. Holzbau hat in Finnland eine lange Tradition im Bereich der Einfamilien- und Sommerhäuser. Der industrielle Holzbau ist hingegen noch jung.

Geschäftschancen entstehen derzeit durch den Fokus auf Nachhaltigkeit. Finnland will 2035 klimaneutral sein und der Bausektor verantwortet etwa ein Drittel der Treibhausgasemissionen. Ein neues Baugesetz fördert ab Anfang 2025 energieeffiziente Baulösungen sowie den Einsatz erneuerbarer Materialien und umweltfreundlicher Technologien. Zudem sollen z.B. bei öffentlichen Bauprojekten bis 2025 der Anteil von Holzgebäuden auf 45 % steigen.

DEUTSCHE HOLZ-EXPERTEN IN FINNLAND

Vom 4.–7.11.2024 organisieren wir als AHK Finnland im Auftrag des Bundesministeriums für Wirtschaft und Klimaschutz eine Geschäfts-anbahnungsreise nach Finnland für deutsche Unternehmen aus dem Handwerkssektor mit dem Schwerpunkt holzbasierte Bioökonomie. Am 5.11. veranstalten wir eine Fachkonferenz, um deutsche und finnische Marktteilnehmer zu Expertengesprächen zusammen zu bringen. Die Anmeldung zu der Veranstaltung ist seit September möglich. ×

Claudia Koistinen
claudia.koistinen@dfhk.fi
+358 50 461 8665

Die teilnehmenden deutschen Unternehmen

- Brandschutzplus GmbH
- B&O Holzbau GmbH
- DeO Deimel Oelschläger Architekten GmbH
- Gemeinnütziges Berufsförderungswerk des Baden-Württembergischen Zimmerer- und Holzbaugewerbes
- LAGERSCHWERTFEGER GmbH
- Passiv Energie GmbH
- Sauerbruch Hutton Gesellschaft von Architekten mbH
- SWP Gesellschaft für nachhaltige Bauplanung mbH

Supported by:
Federal Ministry for Economic Affairs and Climate Action
on the basis of a decision by the German Bundestag

MITTELSTAND GLOBAL
MARKTERSCHLÜSSUNGS-PROGRAMM FÜR KMU

berg:mann

A Guide to
FINNISH RENEWABLES

Available as booklet and for download at www.bergmann.fi

Neue Studie untermauert Finnlands Bedeutung als Wasserstoffakteur

Die finnische Stromproduktion wird in den kommenden Jahren erheblich zunehmen. Damit könnte das nordische Land ein wichtiger Wasserstofflieferant für Deutschland werden.

AUTOR: NIKLAS BECKER, GTAI

Finnland wird der bedeutendste Wasserstoffakteur für Deutschland im Ostseeraum. Zu diesem Ergebnis kommt eine vom Beratungsunternehmen DNV im Auftrag des deutschen Gasnetzbetreibers Gascade durchgeführte Studie. Es ist die erste Studie, die die Ostseeanrainerstaaten als potenzielle Wasserstofflieferanten für Deutschland vergleicht. Die DNV-Studie hat die Energieerzeugungskapazitäten sowie die heimischen Bedarfe der Länder prognostiziert. Mit der zu erwartenden überschüssigen Energie könnten die Staaten Wasserstoff für den Export erzeugen.

Grundlage für eine europäische Wasserstoffindustrie ist der Aufbau eines europäischen Pipelinesetzes. Germany Trade & Invest stellt den aktuellen Entwicklungsstand sowie die Beteiligungschancen für deutsche Unternehmen in Europa und im Ostseeraum vor.

JÄHRLICH MEHR ALS 2 MILLIONEN TONNEN WASSERSTOFF

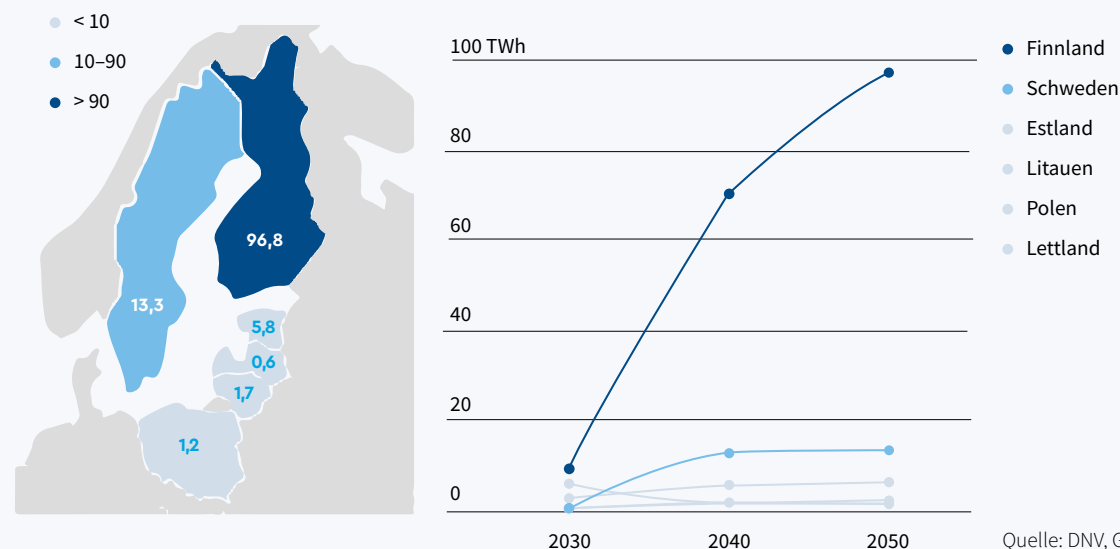
Je nach Szenario werden die Ostseeanrainerstaaten 2050 insgesamt ein Überschusspotenzial von Strom aus erneuerbaren Quellen in Höhe von 70 bis 119 Terawattstunden haben. Diese Elektrizität könnte für die Produktion von grünem Wasserstoff genutzt werden.

Laut den Experten lassen sich aus 119 Terawattstunden Strom rund 70 Terawattstunden Wasserstoff gewinnen.

Das wären rund 2,1 Millionen Tonnen Wasserstoff. Zum Vergleich: Laut Deutschem Wasserstoff-Verband (DWV) enthält ein Kilogramm Wasserstoff ungefähr so viel Energie wie 3 Liter Diesel. Ein Wasserstoff-Pkw verbrauche derzeit auf 100 Kilometer rund 1 Kilogramm Wasserstoff.

Finnland sticht als potenzieller Wasserstoffproduzent deutlich hervor

Überschüssiger Strom, der für die Wasserstoffproduktion genutzt werden kann

Quelle: DNV, Gascade 2024

KAPAZITÄTEN DER OSTSEEANRAINER VARIIEREN STARK

Die Studie macht deutlich, dass das Potenzial für die Erzeugung grünen Wasserstoffs vor allem in Finnland liegt. Die Möglichkeiten der anderen Ostseeanrainer fallen laut DNV deutlich geringer aus. So sollen 2050 von den insgesamt prognostizierten 70 Terawattstunden Wasserstoff 62,4 Terawattstunden allein aus Finnland kommen.

Im Jahr 2030 soll in Finnland mehr überschüssiger Strom für die Wasserstoffproduktion verfügbar sein als in Schweden, Estland, Lettland, Litauen und Polen zusammen. Bis 2050 werden die Unterschiede laut Studie noch größer. Dann sollen die finnischen Kapazitäten mehr als viermal so groß ausfallen wie in den anderen fünf Ländern zusammen.

VERDOPPLUNG DER ONSHORE-WINDKRAFT ERWARTET

Grund für das große Potenzial Finnlands ist eine erhebliche Zunahme der prognostizierten Stromproduktion. So sollen vor allem im Bereich Windenergie die Kapazitäten deutlich steigen. Die Studie erwartet eine Verdopplung der finnischen Onshore-Windstromerzeugung von 70 Terawattstunden im Jahr 2030 auf 140 Terawattstunden im Jahr 2050. Die Offshore-Windstromerzeugung soll sich in diesem Zeitraum gar vervierfachen und 2050 dann bei 20 Terawattstunden liegen.

Wie DNV berichtet, können in Finnland Produktionskosten für Wasserstoff von rund 2,50 Euro pro Kilogramm Wasserstoff erreicht werden. Hinzu kämen die Kosten für den Pipelinetransport nach Deutschland, sodass der Gesamtpreis den Experten zufolge bei etwa 3 Euro pro Kilogramm Wasserstoff liegt. Das Verbundprojekt Norddeutsches Reallabor (NRL) schätzt den Produktionspreis für grünen Wasserstoff in Deutschland inklusive Transportkosten für 2023 auf 7,99 Euro pro Kilogramm. Finnischer grüner Wasserstoff könnte deutschen Unternehmen also eine günstige Möglichkeit bieten, ihre Produktion zu dekarbonisieren.

Chancen zum Vernetzen mit finnischen Unternehmen aus dem Bereich Dekarbonisierung bietet das Deutsch-Finnische Businessforum der AHK Finnland. Dieses findet am 31.10.2024 zum Thema Post-fossile Energie in Düsseldorf statt.

„Auch in der Ostsee gibt es ein wichtiges Potenzial für Wasserstoff. Dieser ist auch aus preislicher Sicht interessant. Hier haben wir verlässliche Partner direkt vor der Haustür“, sagt Ulrich Benterbusch, CEO von Gascade

MILLIARDENINVESTITIONEN FÜR PIPELINENETZ BENÖTIGT

DNV hat im Rahmen der Studie auch die beiden derzeit geplanten Wasserstoff-Pipeline-Projekte untersucht, die Finnland und Deutschland verbinden sollen. Der sogenannte Baltic Sea Hydrogen Collector (BHC), eine bidirektionale Offshore-Wasserstoffpipeline, soll das finnische Festland, die finnischen Åland Inseln, Schweden und Deutschland verbinden. Gascade hat kürzlich einen Kooperationsvertrag mit den projektbeteiligten Firmen unterschrieben. Das zweite Projekt ist der Nordic-Baltic Hydrogen Corridor (NBHC), eine Onshore-Pipeline, die Finnland, Estland, Lettland, Litauen, Polen und Deutschland verbinden soll.

Die DNV-Studie kommt zu dem Ergebnis, dass die Kapazitäten des NBHC allein nicht ausreichen werden, um den erwarteten Wasserstoffüberschuss aus Finnland nach Zentraleuropa zu transportieren. Vor dem Hintergrund der Diversifizierung der Versorgung biete eine Kombination der beiden Pipelines laut Studie Vorteile. Ausreichend für den Transport des Wasserstoffüberschusses aus Finnland und kostengünstiger als beide Pipelines sei laut den Autoren allerdings eine optimierte Version des BHC. Dieser sollte neben dem geplanten Verlauf auch an Polen angeschlossen werden. Das Land wird zukünftig ebenfalls einen großen Wasserstoffbedarf haben. Die Kosten für eine solche optimierte Pipeline würden sich laut DNV auf 6,5 Milliarden Euro belaufen. x

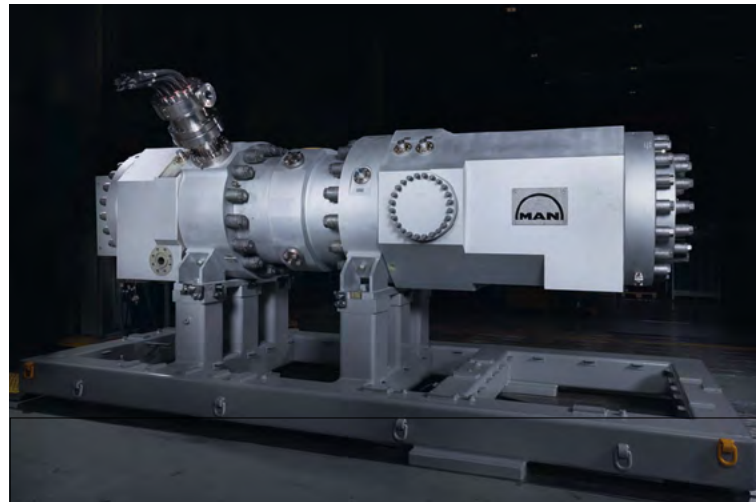

Rheinmetall vertreibt finnische SAR-Satelliten von ICEYE in Deutschland und Ungarn

Rheinmetall hat sich mit einer Investition ungenannter Höhe an dem finnischen Satellitenhersteller **ICEYE** beteiligt. Zudem sicherte sich der deutsche Rüstungskonzern die exklusiven Vertriebsrechte für die Vermarktung der SAR-Satelliten (Synthetisches Apertur Radar) von ICEYE an militärische und staatliche Endkunden auf dem deutschen und ungarischen Markt. ICEYE ist internationaler Marktführer für diese SAR-Systeme und besitzt die weltgrößte Flotte dieser Radar-Aufklärungssatelliten. ✕

Wärtsilä Water & Waste kooperiert mit DHL zur Optimierung der Lieferkette

Wärtsilä Water & Waste hat eine neue Partnerschaft mit **DHL Supply Chain** angekündigt. Im Rahmen dieser Zusammenarbeit soll DHL die Lager- und Logistikoperationen für Ersatzteile bis Ende 2024 übernehmen. Wärtsilä Water & Waste möchte seine Lieferketten weiter optimieren und die operative Effizienz steigern, insbesondere im Hinblick auf den geplanten Verkauf der Geschäftssparte. ✕

© Andriin Winteler

MAN Energy Solutions liefert weltweit größte Luft-Wasser-Wärmepumpe nach Finnland

MAN Energy Solutions aus Augsburg hat einen Großauftrag zur Lieferung der weltweit größten Luft-Wasser-Wärmepumpe nach Helsinki erhalten. Die Wärmepumpe wird im neuen Heizwerk des finnischen Energieversorgers **Helen Oy** installiert und geht ab der Heizperiode 2026–2027 in Betrieb. Die Anlage hat eine Wärmeenergiekapazität von 20 bis 33 MW und kann bei Außentemperaturen von bis zu –20°C betrieben werden. Sie nutzt CO₂ als umweltfreundliches Kältemittel, wird mit Strom aus erneuerbaren Energien betrieben und versorgt rund 30.000 Haushalte in Helsinki. ✕

Thermal Storage Finland liefert Hybrid-Wärmekraftwerk nach Deutschland

Thermal Storage Finland Oy (TSF) und **Harvia Group Oy** (Harvia) haben eine Absichtserklärung für die Lieferung des hybriden Wärmekraftwerks von TSF an das EOS Saunatechnik-Werk der Harvia-Gruppe in Driedorf (Lahn-Dill-Kreis) in Hessen unterzeichnet. Gemeinsames Ziel ist es, das Hybrid-Wärmekraftwerk bereits für die kommende Heizperiode in Betrieb zu nehmen. Der Wert des Projekts wurde nicht bekannt gegeben. ✕

Eficode kauft deutschen Cloud-Anbieter Jodocus

Der finnische Softwareentwickler **Eficode** hat den deutschen Anbieter für die Atlassian Cloud-Plattform, **Jodocus**, gekauft. Der Deal soll die Rolle von Eficode als Atlassian-Partner in Deutschland stärken und die Fähigkeiten und Dienstleistungen im Bereich der Atlassian-Cloud-Plattform erweitern. Der Kaufpreis wurde nicht bekannt gegeben. ✕

Hamburger Reconcept baut grünen Wasserstoff in Finnland aus

Die **Reconcept GmbH**, Asset Manager und Projektentwickler Erneuerbarer Energien, baut ihre Aktivitäten in Finnland aus und will sich neben der Entwicklung von Windparks auch auf Anlagen zur Erzeugung von grünem Wasserstoff konzentrieren. Das Unternehmen will sowohl bestehende Windparks erweitern als auch neue Hybridparks planen, die Kombination von Wind- und/oder Solarenergie, Stromspeicherprojekten und Elektrolyseuren zur Wasserstoffgewinnung als eine Einheit. ✕

Valmet übernimmt Mehrheit bei Körbers FactoryPal

Der finnische Konzern **Valmet**, Anbieter von Dienstleistungen und Technologien für die Zellstoff-, Papier- und Energieindustrie, und der deutsche Technologiekonzern **Körber** haben eine Vereinbarung über ein Joint Venture getroffen, um die digitale Shopfloor-Lösung **FactoryPal** weiter zu stärken. Valmet wird mit der Vereinbarung Mehrheitsaktionär von **FactoryPal**. ✕

Konecranes mit Akquisition in Deutschland

Das finnische Unternehmen **Konecranes** stärkt seine Präsenz im Hafendienstleistungsbereich durch den Kauf des deutschen Kran- und Wartungsunternehmens **Kocks Kranbau**. Der Wert der Transaktion wurde nicht bekannt gegeben. **Kocks Kranbau** wurde Anfang 2023 nach der Insolvenz des Mutterunternehmens **Kocks Ardelt Kranbau** gegründet, einem Hersteller von Hafen- und Werftkränen. ✕

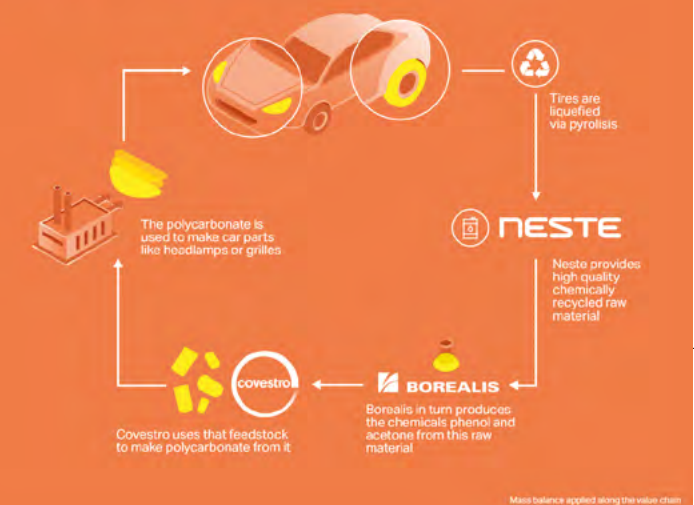
Ivalo.com übernimmt deutschen Online-Marktplatz für nachhaltige Mode

Das finnische Unternehmen **Ivalo.com**, Online-Shop für nachhaltige Mode ebenso wie Datenunternehmen, hat das deutsche Unternehmen **Staiy.com** gekauft. **Staiy.com** ist ebenfalls ein Onlineshop für nachhaltige Mode, sein Hauptgeschäftsgebiet liegt im deutschsprachigen Europa. Der Kaufbetrag wurde nicht bekannt gegeben. Die fusionierten Onlineshops werden unter dem Markennamen **Ivalo.com** weitergeführt. ✕

TURNING OLD TIRES INTO NEW CAR PARTS

Driving circularity with strong partners

Kreislaufwirtschaft in der Autoindustrie: Finnisch-österreichisch-deutsche Kooperation

Das finnische Mineralölunternehmen **Neste**, der österreichische Kunststoffhersteller **Borealis** und der deutsche Werkstoffhersteller **Covestro** wollen in einem gemeinsamen Projekt Alt Reifen zu hochwertigen Kunststoffen recyceln. Alt Reifen sollen durch chemisches Recycling verflüssigt und anschließend zu Basischemikalien und hochreinen Polycarbonaten verarbeitet werden. Diese sollen z.B. für Scheinwerfer oder Kühlergrills eingesetzt werden. ✕

Deutsch-finnischer Handel im ersten Halbjahr 2024: Exporte nach Deutschland gewachsen

Die finnischen Exporte nach Deutschland sind im ersten Halbjahr 2024 insgesamt gewachsen. Das geht aus den Zahlen des finnischen Zoll von Anfang September hervor. Damit liegt Deutschland im finnischen Außenhandel auf überdurchschnittlichem Niveau. Neben Steigerungen in einigen Produktkategorien zeigt die Branchenbetrachtung jedoch ein durchwachsendes Bild.

FINNISCHE EXPORTE NACH DEUTSCHLAND GESTIEGEN

Finnische Unternehmen exportierten von Januar bis Juni 2024 Waren im Wert von insgesamt über 4,4 Mrd. Euro nach Deutschland. Damit stieg der Wert der finnischen Exporte nach Deutschland um 6 % im Vergleich zum Vorjahreszeitraum. Allerdings unterscheiden sich die Veränderungen der Exportwerte verschiedener Produktkategorien zum Teil stark. Die Lieferung eines Kreuzfahrtschiffes im Juni nach Deutschland führte zu einem Wachstum der Kategorie „Maschinen und Geräte“, auf das Halbjahr gerechnet um +35,9 % auf über 2 Mrd. Euro. Ohne die Juni-Exporte lagen die Exportwerte in dieser Kategorie von Januar bis Mai bei nur 1,1 Mrd. Euro und wären damit 12,7 % niedriger ausgefallen im Vergleich zum Vorjahreszeitraum.

Positiv entwickelten sich die finnischen Exporte nach Deutschland von sonstigen Metallen (+18,3 %), organisch-chemischen Stoffen (+10,3 %) und Kunststoffen (+10,2 %). Auch die finnischen Exporte von wiederaufladbaren Batterien nach Deutschland wuchsen um 14 % im Vergleich zum ersten Halbjahr 2023 – ein Hinweis, dass finnische Batterien zum Wandel in vielen deutschen Industrien beitragen.

FINNISCHE IMPORTE AUS DEUTSCHLAND RÜCKLÄUFIG

Der Wert der finnischen Importe aus Deutschland sank im ersten Halbjahr 2024 um 12,2 % auf rund 5,6 Mrd. Euro. Damit importiert Finnland immer noch mehr Waren aus Deutschland als es nach dorthin ausführt (4,4 Mrd. Euro), also ein Handelsbilanzdefizit für Finnland. Die größten Importkategorien bleiben weiterhin Kraftfahrzeuge (rund 1 Mrd. Euro, –14,5 %), Industriemaschinen und -geräte (500 Mio., –8,8 %) und Elektrogeräte (490 Mio., –16,0 %). Gestiegen sind die Lebensmittelimporte aus Deutschland um mehr als 11 % auf fast 400 Mio. Euro.

IMPORTE AUS UND EXPORTE IN ANDERE LÄNDER GESUNKEN

Deutlich sichtbar ist, dass der schwächelnde Welthandel die Entwicklung des finnischen Außenhandels erschwert. Der Wert der finnischen Exporte in EU-Länder sank im ersten Halbjahr 2024 um 7,5 %, die Exportwerte in Nicht-EU-Länder um 9,2 %. Im gleichen Zeitraum gingen die finnischen Importe aus EU-Ländern um 7,4 % und die Importe aus Nicht-EU-Ländern um 9,2 % zurück. Die Exortzahlen nach Deutschland stechen daraus positiv hervor. ×

Weihnachtsbasar der finnischen Seemannskirche – „Größtes Finnland-Event Deutschlands“

Jeden Herbst importiert die finnische Seemannskirche mehrere Container finnischer Produkte für ihren Weihnachtsbasar in Hamburg. Valtteri Salmi, Leiter der finnischen Seemannskirche in Hamburg, berichtet über ihre Aktivitäten und die Bedeutung des Weihnachtsbasars.

Wie viele Besucher hat der Weihnachtsbasar und welche finnischen Produkte bietet Ihr an?

Der Weihnachtsbasar unserer Hamburger Seemannskirche ist die größte Finnland-Veranstaltung in Deutschland. An den zwei Verkaufswochenenden kommen tausende Gäste, letztes Jahr rund 37.000. Die Weihnachtszeit beginnt in Hamburg traditionell mit den Märkten der nordischen Länder. Wir läuten damit den Beginn der beliebten Weihnachtsmarktsaison ein.

Auf unserem Basar gibt es alle traditionellen finnischen Weihnachtspezialitäten, „Lanttut“- und Karottenaufläufe, Schinken, Glühwein, Weihnachtssüßigkeiten, Weihnachtskalender, Torten- und Lebkuchenteig, Weihnachtsfisch – alles, was man für ein traditionelles finnisches Weihnachtsfest braucht.

Der Geschenkeladen des Basars verkauft zudem Mumin-Produkte, Weihnachtsdekorationen, Kunsthandwerk, Bücher und Kerzen.

Unsere Zusammenarbeit mit finnischen Unternehmen bietet den Firmen die Möglichkeit, auf dem internationalen Markt sichtbar zu wer-

den und ein breites Publikum zu erreichen, das finnische Produkte schätzt.

Welche Bedeutung hat der Basar Eure Arbeit?

Die Basare sind für uns von großer finanzieller Bedeutung, da die Seemannskirche mit ihren Einnahmen einen großen Teil ihrer Aktivitäten in Deutschland finanziert. Dieses Fundraising ist besonders wichtig, damit wir unsere vielseitige Arbeit für Finnen und Finnland-Freunde fortsetzen können, nämlich das ganze Jahr über spirituelle und emotionale Unterstützung, kulturelle Dienste und gemeinschaftsfördernde Veranstaltungen zu bieten.

Der Basar fördert auch die Gemeinschaft, Finnen und Finnland-Freunde kommen zusammen und spüren Zusammengehörigkeit. Rund 300 Freiwillige ermöglichen die Basare, ihr Beitrag ist von unschätzbarem Wert. Zudem bieten die Basare tolle Gelegenheiten zum Netzwerken, neue Kontakte zu knüpfen, privat oder beruflich. Damit zeigt der Basar einen langfristigen Effekt, der den Teilnehmern und der gesamten finnischen Community in Deutschland zugutekommt.

Was? Weihnachtsbasar der finnischen Seemannskirche Hamburg
Wo? Dietmar-Koel-Str. 6, Hamburg
Wann? 15.–17.11. und 22.–24.11.2024

Wie können finnische Unternehmen sich beteiligen?

Wir bestellen vielfältige Produkte aus Finnland und arbeiten gerne mit finnischen Unternehmen zusammen. Das Bestellteam ist immer an neuen und traditionellen finnischen Produkten interessiert – eine hervorragende Möglichkeit für finnische Unternehmen, ihre eigenen Produkte zum Verkauf anzubieten. ×

Wenn Sie Interesse haben, sich am Basar zu beteiligen oder die Aktion auf andere Weise zu unterstützen, wenden Sie sich bitte direkt an die Hamburger Seemannskirche.

Valtteri Salmi
valtteri.salmi@merimieskirkko.fi

FINDE-LOUNGE GRILLFEST

Ein Grillfest nach der Sommerpause – gemeinsam mit unserem Partner, dem Hotel Scandic Grand Central am Hauptbahnhof in Helsinki, begrüßten wir rund 80 Gäste zu dieser besonderen FINDE-Lounge. Neben leckerem Gegrilltem gab es die einmalige Chance, die historischen Räumlichkeiten des Hotels zu besichtigen – besonders den Präsidentenwarteraum, den alle bisherigen finnischen Präsidenten auf ihren offiziellen Zugreisen genutzt haben. ✕

Järjestimme grillibileet kesätäun jälkeen yhdessä kumppanimme, Helsingin päärautatieaseman Hotel Scandic Grand Centralin kanssa, ja toivotimme noin 80 vierasta tervetulleeksi tähän erityiseen FINDE-loungeen. Herkullisen grilliruoan lisäksi osanottajilla oli ainutlaatuinen mahdollisuus vierailla hotellin historiallisissa huoneissa – erityisesti presidentin odotushuoneessa, jota kaikki aiemmat Suomen presidentit ovat käyttäneet virallisilla junamatkoillaan. ✕

ERÖFFNUNGSSPIEL FUSSBALL-EUROPA MEISTERSCHAFT 2024

Im Garten der Deutschen Botschaft in Helsinki feierten wir ein Fußball-Sommerfest mit vielen Gästen, darunter auch einige unserer Mitglieder und viele Ehrengäste. Gemeinsam mit der Deutschen Botschaft hatten wir zum Eröffnungsspiel der Fußball-EM 2024 geladen, das Deutschland mit 5:1 haushoch gegen Schottland gewann. Einen herzlichen Dank an unsere Mitgliedsunternehmen Bergmann Attorneys at Law und LIDL, die mit ihrer Unterstützung das Event ermöglichten. ✕

JALKAPALLON VUODEN 2024 EM-KISOJEN AVAUSOTTELU

Vietimme kesän jalkapallojuhlia Saksan Helsingin-suurlähetystön puutarhassa lukuisten vieraiden kanssa, joiden joukossa oli myös monia jäseniämme ja kunniavieraita. Kutsuimme heidät yhdessä Saksan suurlähetystön kanssa jalkapallon EM-kisojen avausotteluun, jonka Saksa voitti 5–1 Skotlantia vastaan. Suuret kiitokset jäsenyrityksillemme Bergmann Asianajotoimistolle ja Lidlille, jotka mahdollistivat tapahtuman! ✕

AUE-LECTURE

Im Rahmen der Aue-Lectures 2024, einer Vortragsreihe der Aue-Stiftung, organisieren wir diese Vortragsveranstaltung in Zusammenarbeit mit der Aue-Stiftung. Vor rund 35 Gästen bei dieser hybrid-gehaltenen Vorlesung präsentierte Frau Prof. em. Elke Ronneberger-Sibold ihre umfangreichen Studien zu Markennamen in Deutschland. Ihre These: In Markennamen spiegelt sich der Wertewandel einer Gesellschaft wider. ✕

Järjestimme hybriditapahtumana toteutetun luennon osana Aue-säätiön Aue Lectures 2024 -luentosarjaa yhteistyössä Aue-säätiön kanssa. Prof. em. Elke Ronneberger-Sibold kertoi noin 35 osanottajalle laajasta Saksan tuotemerkkeihin keskittyneestä tutkimuksestaan. Väitöskirja osoittaa, että brändinimet heijastavat yhteiskunnan muuttuvia arvoja. ✕

OPEN HOUSE 2024

Wie jedes Jahr luden wir unsere Mitglieder und Partner zu unserem Open House. Rund 100 Gäste machten das OPEN HOUSE am 11.09. erneut zu einem unserer größten Networking-Only-Events. Nach einer Eröffnung durch unseren AHK-Präsidenten Alexander Bargum und unseren Geschäftsführer Dr. Jan Feller, gab es einen Kurzpitch unseres neuen Mitglieds SILTA Education mit ihrer Marke Focus Tiger. ✕

Kutsuimme jäsenemme ja yhteistyökumppanimme vuosittaiseen Open House -tapahtumaamme, joka järjestettiin tänä vuonna 11.9. Tapahtumaan osallistui reilut 100 vierasta, joten se oli jälleen yksi isoimmista vain verkostoitumiseen tarkoitetuista tapahtumistamme. Kauppakamarin hallituksen puheenjohtaja Alexander Bargumin ja toimitusjohtajamme Jan Fellerin tervehdyspuheenvuorojen jälkeen uusi jäsenemme SILTA Education pitchasi Focus Tiger-brändistään. ✕

UUDET JÄSENET

- 2 Tapahtumakalenteri
3 Esipuhe
6 FINDE-faktat
34 Uudet jäsenet

VERKOSTO

- 37 Suomessa toimiville saksalaisyrityksille tehdyn kyselyn tulokset
38 Kai Sauer, Suomen suurlähettiläs Berliinissä: ensimmäinen vuosi Saksassa
39 Stephan Auer, uusi Saksan suurlähettiläs Helsingissä
40 ESG-säädökset: haasteet ja mahdollisuudet
42 Ulrike Eichstädt: ”Saksan oppiminen on valttikortti urallesi”

FOKUKSESSA

- 44 Näin generatiivisesta tekoälystä tulee reilu datatalous

MARKKINOILLE MENO

- 45 Saksalaisiasiantuntijat Suomessa: puurakentamisen asiantuntijakonferenssi ja lämmitysalan markkinatutkimusmatka
46 Esittelyssä Düsseldorfin talousalue

KANSIAIHE

- 47 Postfossiilinen energia
48 Haastattelussa Sebastian Gröbblinghoff (Uniper) Suomen vetytalouden potentiaalista
50 Haastattelussa Berndt Schalin (Flexens) Suomen vetypotentiaalista ja kilpailueduista
52 Sähköpolttoaineiden markkinapotentiaali Suomessa

TALOUSUUTISET

- 53 Saksan ja Suomen välinen kauppa | Q1+2 2024
54 Talousuutiset

KULTTUURI

- 56 Suomen Merimieskirjon joulumyyjäiset Hampurissa

MESSUT

- 57 Messukalenteri 2025
58–59 Saksan messut

BOOK BROTHERS

Book Brothers on täyden palvelun äänikirja- ja audiotuotantoyhtiö. Yrityksellä on studiotilat Helsingissä ja Berliinissä. Book Brothers tuottaa äänikirjoja ja muita äänipalveluita seitsemällä eri kielellä lähes kaikille suomalaisille kustantamoille sekä laajenevalle joukolle kansainvälisiä kustantamoita, mm. Isossa-Britanniassa ja Pohjoismaissa. Parhailaan yritys laajentaa liiketoimintaansa Saksassa. ✕

Sergei Viikilä-Vartiainen
044 984 8593
sergei@bookbrothers.fi
www.bookbrothers.fi

BOOK BROTHERS

SCANFIL OYJ

Scanfil Oyj on Euroopan suurin pörssinoteerattu elektroniikan sopimusvalmistaja. Se palvelee ensisijaisesti Industrial-, Energy & Cleantech-, ja Medtech & Life Science -asiakkaita. Palveluita ovat suunnittelu, prototyyppien valmistus, valmistettavuusanalyysit, testauskehitys, toimitusketju- ja logistiikkapalvelut, piirilevyjen ladonta, komponenttien valmistus sekä monimutkaiset järjestelmäintegrintipalvelut. Yhtiöllä on 9 tuotantolaitosta kolmella mantereella. Scanfil Electronics GmbH on osa Scanfil Groupia. Yritys etsii kumppanuuksia ja potentiaalisia asiakkaita saksalaisista teollisuusyrityksistä, jotka hakevat osaa-vaava ja korkealaatuista elektroniikan sopimusvalmistajaa toimittajakseen. ✕

Jarmo Kolehmainen
+49 36921 300 122
jarmo.kolehmainen@scanfil.com
www.scanfil.com

SCANFIL

FEUERBACHER

Tobias Feuerbacher on huonekalu- ja tuotesuunnittelija Karkkilassa, Uudellamaalla. Hänelle täydellinen muotoilu saavuttaa maksimaalisen vaikutuksen minimaalisilla elementeillä. Tobias on erikoistunut tuotesuunnitteluun ja huonekaluihin, hallitsee puun materiaalina ja priorisoi kestäviä ratkaisuja kaikissa projekteissaan. Hän tarjoaa seuraavia palveluja: kaluste- ja sisustussuunnittelu, mittatilaustyönä tehdyt huonekalut ja puuesineet sekä kursseja. ✕

Tobias Feuerbacher
040 550 5115
tobias@tulipuro.fi
www.tulipuro.fi

TULI PURO

P3 GROUP

P3 on vuonna 1996 perustettu kansainvälinen konsultointi-, suunnittelu- ja ohjelmistokehitysyritys. Yli 1 800 asiantuntijan voimin yritys kehittää liiketoiminnan muutosta, teknologista innovaatiota ja ohjelmistoratkaisuja. Yritys tarjoaa kattavan palveluvalikoiman ja on erityisen tunnettu autoalalla. Toteuttajana ja tukijana P3 tekee tiivistä yhteistyötä asiakkaidensa kanssa tarjotakseen kestäviä ja älykkäitä ratkaisuja liikkuvuuteen keskittyvään maailmaan. ✕

Patrick Eisele
+49 151 441 38825
patrick.eisele@p3-group.com
www.p3-group.com

P3

LIGHT COGNITIVE

Kansainvälisillä palkinnoilla palkitun Light Cognitiven tuotteet jäljittelevät auringonvalon spektriä tuoden päivänvalon kokemuksen sisätiloihin. Virtuaaliset kattoikkunat ja ikkunat muuttavat väriä ja intensiteettiä jäljitellen taivaan sävyjä mihin tahansa vuorokaudenaikaan. Tuotteilla saavutetaan biologinen vaikutus ihmisen vireystilaan tiloissa, joissa ei ole luonnonvaloa, ja avataan suunnittelijoille uudenlaisia arkkitehtonisia ja visuaalisia mahdollisuuksia. Yritys pyrkii Saksan markkinoille. ✕

Anne Salomaa
anne@lightcognitive.com
www.lightcognitive.com

LC

WEPEX

Wepex on liikkeenjohdon konsulttiyritys, joka on erikoistunut rahoitusmarkkinoihin ja kokonaisvaltaisesti arvopaperien arvoketjuun mukaan lukien johdannaiset, rahastot ja strukturoidut tuotteet. Yhtiön palveluvalikoimaan kuuluvat liiketoiminta-analyysi, testaus, projektinhallinta, IT-johtaminen ja strateginen konsultointi. Asiakkaita ovat pankit, pörssit, varainhoitajat, selvitysmiehet ja -yhteisöt, rahoituspalvelujen tarjoajat ja FinTechit. Wepexin kotipaikka on Frankfurt am Main. ✕

Arno Radermacher
+49 69 7191 4092
arno.radermacher@wepex.de
www.wepex.de

WEPEX

member of adesso group

UUDET JÄSENET

Toivotamme seuraavat yritykset uusina jäseninä tervetulleiksi Kauppakamariimme:

SUOMI

Asianajotoimisto DLA Piper Finland Oy
Helsinki
Asianajajat
www.dlapiper.fi

Book Brothers Oy
Helsinki
Ohjelmistotuotanto
www.bookbrothers.fi

Desitin Pharma Oy
Helsinki
Lääkkeet ja farmasiatuotteet
www.desitin.fi

eGate Smart Building Innovation Oy
Tampere
Ohjelmistotuotanto
www.e-gate.io

Etelä-Karjalan kauppakamari
Lappeenranta
www.etela-karjalan-kauppakamari.fi

Fairchild Oy
Helsinki
Yrityskonsultointi
www.fairchild.fi

Feuerbacher
Karkkila
Huonekalut ja sisustustarvikkeet
www.tulipuro.fi

Huhtamäki Oyj Finland
Espoo
Paperituotteet
www.huhtamaki.com

Industrieersatzteile und Wartung Suomi Oy
Riihimäki

LAGO Logistics Oy
Tampere
Liikenne ja logistiikka
www.lagologistics.fi

Light Cognitive Oy
Helsinki
Valaistuksen suunnittelu
www.lightcognitive.com

Louhe Oy
Espoo
Ohjelmistotuotanto
www.louhe.ai

SensorFleet Oy
Oulu
Tietokone- ja verkkoturvallisuus
www.sensorfleet.com

Silta Education
Helsinki
Koulutukset
www.siltaeducation.com

Sumitomo-SHI FW
Espoo
Energieversorgung
www.shi-fw.com

Vaasan yliopisto
Vaasa
Koulutus ja opetus
www.uwasa.fi

Würth Oy
Riihimäki
Liikenne ja logistiikka
www.wurth.fi

SAKSA Cleopa GmbH
Velten
yrityskonsultointi
www.cleopa.de

dls Land und See Speditionsgesellschaft mbH
Siek
Liikenne ja logistiikka
www.dls-logistics.eu

ECO Gesellschaft für Industrieberatung mbH
Bad Rappenau
Arkkitehti- ja insinööri-toimistot
www.eco-ib.de

ECONA Management GmbH
Berliini
Pankit, rahoitus
www.identity.vc

OBR Business Coalitions – Inkasso GmbH
Recklinghausen
Rakennustoiminta
www.obr-plattform.de

P3 Automotive GmbH
Stuttgart
Yrityskonsultointi
www.p3-group.com

Scanfil Electronics GmbH
Wutha-Farnroda
Teollisuuden sopimusvalmistaja
www.scanfil.com/fi

WAIYS GmbH
Dresden
Ohjelmistotuotanto
www.waiys.com

WEPEX GmbH
Frankfurt a.M.
Pankit, rahoitus
www.wepex.de

Wolf Energetik GmbH
Dresden
Kemiallisten tuotteiden valmistaja
www.wolf-energetik.de

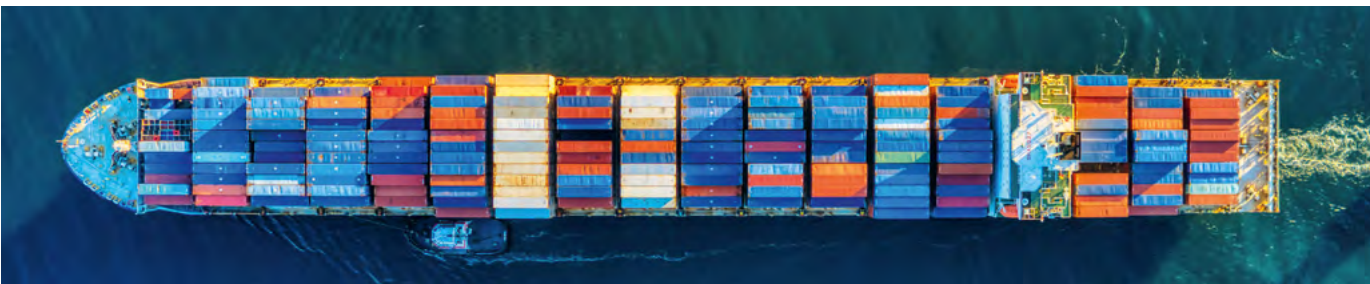
ITÄVALTA BORA Holding GmbH
Niederndorf
Huonekalu- ja sisustustarviketeollisuus

RUOTSI Knorr-Bremse System för Tunga Fordon AB
Lund
Ajoneuvot ja varaosat
www.truck.knorr-bremse.com

Saksalais-suomalainen yhteistyö tekoälyteknologioiden käyttöönotossa yrityksissä

SAKSAN TEKÖÄLYN tutkimuskeskus (DFKI) ja helsinkiläinen Emblica Oy tukevat yrityksiä niiden digitaalisessa siirtymässä AI'd Forge -yhteistyön kautta. Yhteistyön tavoitteena on tukea yrityksiä tunnistamaan tekoälyn potentiaalia omassa toiminnassaan, kehittämään räätälöityjä tekoälyratkaisuja ja toteuttamaan niitä. DFKI jakaa tutkimustuloksiaan tietoanalyysin, generatiivisen tekoälyn, kuvan ja signaalin havaitsemisen ja käsittelyn sekä tekoälyn perustuvan

ennusteen teknologisilla aloilla. Emblica sitä vastoin tarjoaa kokemustaan yritysten neuvonantajana liiketoimintaprosessien optimoinnissa tekoälypohjaisten ohjelmistoratkaisujen ja niiden toteutuksen kautta. Yhteistyötä täydentää konsulttiyritys Remode ME ja sen kansainvälisen liiketoiminnan ja yritystoiminnan kehittämisen asiantuntemus. Sekä Emblica että Remode ME ovat Kaupakamarin jäsenyrityksiä. ✕

Koulutus: Sales Excellence in the German Market

SALES EXCELLENCE IN THE GERMAN MARKET -koulutus antaa sinulle strategiset työkalut liiketoimintasi kasvattamiseen Saksan markkinoilla. Koulutuksen sisällöstä vastaavat kansainvälisen kaupan asiantuntijat.

Koulutus antaa sinulle konkreettiset ja strategiset työkalut menestyäkseen Saksan markkinoilla. Ohjelman toteuttaa IHK Exportakademie.

Koulutuksessa pureudutaan syvemmin muun muassa Saksan ja Suomen liike-elämän kulttuurieroihin,

neuvottelutaitoihin ja markkinoillemenostrategiaan.

Koulutuksessa käsitellään muun muassa seuraavia aiheita:

- Markkinoille meno ja myynti
- Oikeiden yhteistyökumppanien rooli Saksassa ja niiden löytäminen
- Kansainvälistymisen rahoitus
- sekä monia muita viennin ja markkinoille menon kannalta relevantteja aiheita!

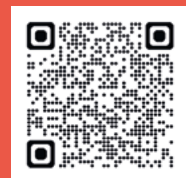
SALES EXCELLENCE IN THE GERMAN MARKET

**5.–6.11.2024 verkossa
klo 9.30–17.30 (EET)**

Hinta:

- jäsenillemme **850 euroa** + alv.
- ei-jäsenet **970 euroa** + alv.

Ohjelma ja ilmoittautuminen:

Yrityskyselymme tulokset – näin saksalaisyritykset näkevät Suomen

Saksalaisyritykset ovat Suomessa kolmanneksi suurin ulkomainen työnantajaryhmä. Liikevaihdossa mitattuna saksalaisyritykset ovat Suomessa toiseksi suurin ulkomainen yritysryhmä. Tämän vuoden kesäkuussa tehtyyn kyselyyn vastanneet yritykset työllistävät Suomessa yli 15 000 työntekijää. Vastausprosentti on yli 36, joten vastaukset heijastavat uskottavasti yrityskentän näkemyksiä.

KYSELYN TULOKSET piirtävät myönteistä kuvaa Suomesta sijaintiympäristönä – jopa 95 prosenttia yrityksistä suosittelee Suomea ulkomaisille yrityksille. Suomi on pitkään johtanut digiosaamisessa ja koulutuksen laadussa, nyt Suomea pidetään myös sekä työvoimakustannuksissa että ammattitaitoisen työvoiman saatavuudessa Saksaa kilpailukykyisempänä. Rahoituksen saatavuudessa Suomi on pahasti jäljessä. Suomen maariskistä taas on huolissaan vain joka kymmenes yritys.

SAKSALAISSYRITYKSET AIKOVAT TYÖLLISTÄÄ, INFRASTRUKTUURI JA KOULUTUKSEN TASO SAA KIITOSTA Yleiseen talouskehitykseen nähden Suomen saksalaisyrityksillä menee suhteellisen hyvin, sillä vain neljännes odottaa liikevaihtonsa laskevan tänä vuonna, ja tästäkin ryhmästä kaksi kolmasosaa ei aio vähentää investointejaan tai henkilöstöään. Vajaa kolmannes on palkkaamassa lisää henkilöstöä, ja vain 11 % yrityksistä aikoo vähentää henkilöstöä kuluvana vuonna. Varovaisen positiivinen vire näkyy myös investointihalukkuudessa, sillä 23 % aikoo investoida enemmän, 67 % investoi saman verran kuin edellisvuonna ja vain

10 % aikoo vähentää investointejaan Suomeen.

Jopa 95 % yrityksistä on valmiita suosittelemaan Suomea sijaintipaikana. Yritykset ovat erityisen tyytyväisiä Suomessa esimerkiksi digitaaliseen infrastruktuuriin (98,4 %, 2021: 91 %), yhteistyöhön viranomaisen kanssa (81 %, 2021: 73 %) sekä akateemisen koulutuksen tasoon (83,6 %, 2021: 85 %). Myös ammattitaitoisen työvoiman saatavuuteen ollaan huomattavasti tyytyväisempiä kuin aiemmin (45,9 %, 2021: 30,0 %).

Tyytyväisyys talouspolitiikan ennustettavuuteen ei ole juurikaan muuttunut suhteessa pari vuotta sitten tehtyyn kyselyyn verrattuna (43,5 %, 2021: 40 %). Lisäksi yritykset ovat yhtä tyytymättömiä työolainsäädännön joustamattomuuteen (39,3 %, 2021: 40,0 %) ja verotuksen tasoon (32,0 %, 2021: 29 %) kuin aiemmassakin kyselyssä.

Suomen maariskistä on huolissaan vain joka kymmenes yritys.

SUOMEN KILPAILUKYKY ON MELKO HYVÄ, MUTTA PÄÄOMAA JA RAHOITUSTA PUUTTUU Vertaillessaan Saksaa ja Suomea yritykset nostavat Suomen eduksi erityisesti digitalisaation tason (alihank-

kijoiden ja työntekijöiden digitaalisen osaamisen, teollisuuden digitalisaation) sekä kuluttajien ennakoluulttomuuden suhteessa uusiin tuotteisiin ja palveluihin. Yllättäen myös työvoimakustannusten tasoa pidetään Suomessa nyt parempana kuin Saksassa. Merkittävin ero näkyy kuitenkin yritysten rahoitusmahdollisuuksissa: Saksaa pidetään selkeästi parempana rahoituksen saatavuuden (21,7 % vs. 4,2 %) ja ulkomaisten sijoittajien saaman tuen osalta (15,8 % vs. 4,2 %).

SAKSAN KIELEN TARVE

Kysyimme yrityksiltä myös heidän saksan kieltä osaavan henkilöstön tarpeesta sekä työtehtävistä, joissa saksan kieltä erityisesti tarvitaan. Tuloksista voi lukea lisää sivulta 43. ✕

Lisätiedot:

Jan Feller
050 575 2452
jan.feller@dfhk.fi

"Saksalais-Suomalaisen Kauppakamarin työ on korvaamattoman tärkeää" – Kai Sauer on toiminut vuoden päivät Suomen Berliinin-suurlähettiläänä

Kai Sauer aloitti Suomen-suurlähettiläänä Berliinissä syksyllä 2023. Hampurissa syntyneenä ja Suomessa varttuneena hän on saksalaissuomalainen. Tässä haastattelussa hän kertoo, miten hänen taustansa vaikuttaa hänen työhönsä diplomaattina Saksassa ja mitkä aiheet ovat Suomelle ja Saksalle tärkeitä.

Arvoisa suurlähettiläs, saksalais-suomalainen on Suomen suurlähettiläs Berliinissä! Miten henkilökohtainen taustanne vaikuttaa diplomaattiseen työhönne?

Saksalainen Karl Lagerfeld sanoi eräässä haastattelussa: ulkomailla olen saksalainen ja Saksassa olen ulkomaalainen. Olen kiitollinen, etten koe tuota ristiriitaa, sillä tunnen olevani kotona kummas-

sakin maassa. On etuoikeus saada edustaa Suomea Saksassa. Saksalaisista sukujuuristani ja saksan kielen taidosta on paljonkin hyötyä työssäni, mutta myös Suomessa eri Saksa-yhteisissä taustallani on positiivinen painoarvo. Yhteistyö saksalaisten kanssa on minulle luontevaa.

Mitkä aiheet nousevat lähivuosina tärkeiksi Suomelle ja Saksalle?

Saksa on yksi Suomen tärkeimmistä kauppakumppaneista. Olen ilokseni huomannut, että Suomen ja Saksan välillä kauppaa käydään erittäin laajalla kattauksella, ulottuen ras-kaan teollisuuden komponenteista esimerkiksi designiin tai kierto-talouden innovaatioihin. Suomen NATO-jäsenyyden myötä puolustusteollisuuden alalle avautuu myös uusia yhteistyömahdollisuuksia. Suomalainen kokonaisturvallisuuden malli kiinnostaa Saksassa ja suomalaisella osaamisella esimerkiksi väestönsuojelun ratkaisujen keskuudessa voisi olla kysyntää. Aikaa myöten vihreä siirtymä avaa laajasti uusia näkymiä esimerkiksi energiasektorilla. Saksan hiilineutraaliuden tavoite vuonna 2045 ja sen pohjalta luotu vetyste-
g^{ia} toimivat tässä vetureina, joiden suuntaa on hyvä pitää silmällä. Seuraisin tarkasti myös digitaalis-
ta siirtymää. Suomessa on paljon osaamista esimerkiksi julkisen

sektorin digitalisaatiosta, jolle Sak-
sassa on kysyntää. Toisaalta toivon, että perinteiset alat, kuten laivanra-
kennus ja autoteollisuus, muodosta-
vat jatkossakin vankan osan kahden-
välisestä kaupastamme.

Millaisena näette Saksalais-Suomalaisen Kauppakamarin roolin maiden välisten suhteiden kehittämisessä ja miten yhteistyö sujuu?

Saksalais-Suomalaisen Kauppaka-
marin (saks. AHK Finnland) työ suomalais-saksalaisten suhteiden edistämiseksi on korvaamatto-
man tärkeää. Kauppakamari toimii tulkkina Saksan ja Suomen yritys-
kulttuurien välissä. Se on monil-
le yrityksille ensimmäinen taho, jonka puoleen kääntyä. Suomen Saksan-suurlähetystössä olemme erittäin tyytyväisiä yhteistyöhön. On hienoa, että meillä on avoin keskus-
teluyhteys ja että voimme tukea toi-
siamme muun muassa tapahtumien ja vierailujen yhteydessä. Yksi esi-
merkki erinomaisesta yhteistyöstä on Kauppakamarin Saksassa vuosit-
tain järjestämä Deutsch-Finnisches Businessforum, jossa saksalaiset ja suomalaiset politiikan ja yritysmaa-
 ilman edustajat kokoontuvat – tänä vuonna Düsseldorfissa postfossillisen energiamuotojen parissa. Nähdään siellä! ×

"Suomi on unelmakumppani Saksalle"

Suurlähettiläs Stephan Auer aloitti Saksan liittotasavallan Helsingin-suurlähetystön johdossa elokuun alussa. Haastattelussamme hän kertoo näkemyksiään Suomesta ja tulevista tehtävistään.

Arvoisa suurlähettiläs, olette ollut viimeisten yli kolmen vuosikymmenen ajan erilaisissa Saksan ulkoministeriön tehtävissä mm. Saksan suurlähetystöissä Riadissa, Roomassa, Soulissa ja Addis Abebassa. Nyt tienne on vienyt Pohjois-Eurooppaan. Minkälaisia yhteyksiä teillä on ollut Suomeen, Pohjoismaihin tai Itämeren alueeseen? Muistan matkat Suomeen erityisen hyvin: suomalaiset ja eritoten täkäläinen yhteiskunnallinen toiminta on aina tehnyt minuun suuren vaikutuksen. Saksa ja Suomi ovatkin yhtä mieltä siitä, mikä Euroopassa ja koko maailmassa on tärkeää: turvallisuus, ihmisoikeudet ja talous. Näiden teemojen parissa olen työskennellyt paljon. Nyt saan kokea, kuinka näitä teemoja käsitellään Itämeren toisella puolen. Odotan innolla yhteistyötä hyvinvointimme ja arvopohjamme vahvistamiseksi.

Mitkä asiat ovat Saksan näkökulmasta Suomessa erityisen tärkeitä tällä hetkellä?

Uskon, että yhteinen turvallisuutemme on aiheista tärkein. Suurin syy siihen on tietenkin naapurimaa Venäjän Uk-
rainassa aloittama brutaali hyökkäyssota. Maantiedettä ei voi neuvotella, mutta sen kanssa voi oppia elämään. Siksi on erittäin arvokasta Euroopalle ja Natolle oppia Suomen kokemuksista ja hyödyntää sen asiantuntemusta. Suomi nimittäin vahvistaa Euroopan turvallisuutta. Euroopan turvallisuuteen kuuluu myös suomalainen puolustuste-
ollisuus, joka tuotteineen on monilla aloilla maailman huippua. Lisäksi Venäjän hyökkäyssota on näyttänyt, että energia ja turvallisuus ovat saman kolikon kaksi puolta. Energiaturvallisuudessa Suomesta voi tulla koko Euroo-
pan uusi keskus. Suomen potentiaali ilmastoystävälliseen

sähkön- ja vedyntuotantoon on vertaansa vailla ja näitä sijainnin tuomia etuja tulee ehdottomasti hyödyntää. Siksi onkin hyvä, että maamme jakavat vihreän siirtymän kun-
niahimoiset tavoitteet.

Olette ollut Suomessa elokuun alusta lähtien.

Mikä on herättänyt huomionne ensimmäisenä uudessa isäntämaassanne?

Poikkeustilanteista tuntuu tulleen lähes uusi ”normaa-
li”. Sodat ja kriisit näyttävät meille, kuinka epävakaassa tilanteessa elämme. Meidän tulee siis oppia varautumaan epävarmuuteen ja tiedostaa erilaiset riippuvaisuutemme. On virkistävää nähdä, kuinka suomalaiset ovat hioneet pään kylmänä pitämisen taidon huippuunsa. Konsensus, kompromissit ja pragmaattisuus ovat demokraattisen yh-
teistyön peruselementtejä. Ne ovat myös kumppanuuden perusedellytyksiä. Siksi en ihmettelekään, että maamme tekee politiikan ja talouden saralla niin tiivistä yhteistyötä Suomen kanssa, onhan Suomi kaikin tavoin unelmakump-
pani Saksalle. ×

ESG-säädökset: haasteet ja mahdollisuudet

Vastuullisuus ja yritysvastuu ovat nousseet keskeisiksi osa-alueiksi yritysstrategioissa. EU:n ESG-määräykset (Environment, Social, Governance) edellyttävät yrityksiä tekemään liiketoimintansa sosiaalisista ja ekologisista vaikutuksista avoimempia ja kestävämpiä. Nämä ovat suuria haasteita pk-yrityksille, mutta ne tarjoavat samalla myös mahdollisuuksia vahvistaa omaa kilpailukykyään.

UUDET VAATIMUKSET: HUOLELLISUUSVELVOITE JA KESTÄVÄN KEHITYKSEN RAPORTOINTI

Suunnitellun yritysten kestävää toimintaa koskevan huolellisuusvelvoitedirektiivin (CSDDD) ja yritysten kestävä kehityksen raportointidirektiivin (CSRD) myötä EU:ssa toimivat yritykset ottavat enemmän vastuuta. Molemmilla direktiiveillä, jotka saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä EU-maissa, on

tarkoitus varmistaa, että yritykset toimivat kestävämmän ja tiedostavat ja pystyvät paremmin hallitsemaan sosiaalisia ja ympäristöön kohdistuvia vaikutuksiaan.

CSDDD vaatii yrityksiä tarkistamaan toimitusketjunsä huolellisesti ihmisoikeuksien suojelemiseksi ja ympäristövahinkojen välttämiseksi. Yritysten tulee tunnistaa ja arvioida riskit koko toimitusketjussaan ja ryhtyä toimenpiteisiin kielteisten vaikutusten minimoimiseksi.

CSRD puolestaan laajentaa raportointivelvoitteita, joka aiemmin tuli tutuksi ei-taloudellisesta raportointidirektiivistä (NFRD). Vuodesta 2024 alkaen kaikki EU:ssa toimivat yritykset (mikroyrityksiä lukuun ottamatta) joutuvat vähitellen toimittamaan kestävä kehityksen raportteja, jotka sisältävät tietoa ympäristönäkökohdista, sosiaalisista tekijöistä ja hallintokäytännöistä koko arvoketjussaan. Avainsanat ovat kaksinkertainen olennaisuusanalyysi ja European

Financial Reporting Advisory Group eli EFRAGin European Sustainability Reporting Standards eli ESRS.

VAIKUTUS YRITYKSIIN

Nykyiset rakenteet ja prosessit on tarkistettava ja mukautettava näihin vaatimuksiin. Erityisesti keskisuurten yritysten on aloitettava tarvittava tiedonkeruu.

Keskeinen toiminto on vankan riskienhallintajärjestelmän käyttöönotto, joka integroi ESG-kriteerit ja varmistaa arvoketjujen jatkuvan tarkastelun ja säätämisen. Tarvitavat resurssit voivat olla haaste ensi silmäyksellä. Myös oikeudellinen tilanne kehittyy edelleen: EU itse korjaa edelleen CSRD:n käännöksiä, EFRAG tarkistaa ESRS:ää ja useimmilta EU:n kansallisvaltioilta puuttuu edelleen vastaavat täytäntöönpanolait. Yritysten ei kuitenkaan kannata jäädä toimettomaksi.

ESG:N TARJOAMAT MAHDOLLISUUDET

Varhaisessa vaiheessa uusiin vaatimuksiin sopeutuvat yritykset voivat asettua kestävä kehityksen edelläkävijöiksi ja siten vahvistaa markkina-asemaansa.

Integroimalla ESG-kriteerit yrityksen strategiaan yritykset voivat parantaa kilpailukykyään maailmanlaajuisesti. Vastuullisuus on yhä tärkeämpi kriteeri sijoittajille, asiakkaille ja työntekijöille. Yritykset, jotka pystyvät osoittamaan läpinäkyviä ja kestäviä käytäntöjä, hyötyvät tästä trendistä ja turvaavat pitkän aikavälin kilpailuetuja. ×

Klaus Burkart on yksi Cargodian GmbH:n perustajista. Yrityksen ”Compliance as a Service” -tuote Trustnet.Trade auttaa hallinnoimaan vaatimustenmukaisuustarkastuksia, kuten ”tunne yritysasiakkaasi / KYB” -tarkastuksia, jotka liittyvät rahanpesun torjuntaan, sanktioihin, kaupasaartoihin, negatiivisiin mediaraportteihin ja poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden tunnistamiseen (PEP) sekä SCDD:hen. Tämän avulla pystytään pienentämään yritysriskejä.

Yhteystiedot:
klaus.burkart@cargodian.com

SPOTLIGHT ON YOUR VALUE CHAIN

NEW! SPECIAL DISCOUNT FOR MEMBERS, CONTACT WWW.TRUSTNET.TRADE

- IDENTIFY YOUR BUSINESS PARTNERS AND THEIR ULTIMATE BENEFICIAL OWNERS (UBO)
- RISK ANALYSIS ON ANTI-MONEY LAUNDERING AND SUPPLY CHAIN/VALUE CHAIN RISKS
- VETTING FOR NEGATIVE MEDIA (AMS), POLITICALLY EXPOSED PERSONS (PEP) AND SANCTION LISTINGS
- COMPLIANCE WITH LKSG (GERMANY) AND EU-CSDDD
- AUDIT-PROOF DECISION- AND DOCUMENTATION TRAIL

Cargodian

"Saksan oppiminen on valttikortti urallesi"

Goethe-Institut Finlandin apulaisjohtaja ja pitkäaikainen kieliosaston johtaja Ulrike Eichstädt jää eläkkeelle. Hän on vuosikymmeniä ollut erityisen sitoutunut saksan kieleen Suomessa. Keskustelimme hänen kanssaan muun muassa saksan kielen kehityksestä Suomessa.

Tämä haastattelu käydään pari kuukautta ennen siirtymistäsi ansaitulle eläkkeelle lokakuun puolivälissä. Olet nyt asunut Suomessa 44 vuotta. Olet kotoisin Itävallasta – miltä Suomi näytti sinun silmin 1980-luvun alussa?

Nykypäivän Suomi on erilainen kuin 80-luvulla. Pelkästään Helsingin katukuva on muuttunut paljon, kaupat, tarjonta. Ja tänään junassa minua ympäröi jännittävä eri kielten hälinä – haluaisin ymmärtää niitä kaikkia. EU-jäsenyys toi luultavasti suurimman muutoksen, mutta uusi liikkeelle-paneva voima oli havaittavissa jo 1980-luvulla. Ensimmäisessä opetuskokemuksessani aikuiskoulutuksen parissa sana "kansainvälistyminen" oli avainsana nro 1.

Yritykset uskaltautuivat ulkomaille, tytäryhtiöitä perustettiin, monia myös Saksaan – ja saksa oli yksinkertaisesti tärkeä kieli. Minulla on ollut asiakkaina liikemiehiä isoista suomalaisyrityksistä. Nuoremmilla vakio-lause oli "Luin saksaa kolme vuotta ja unohdin kaiken" – oli kertauksen aika. Vanhempi sukupolvi puhui saksaa virheettömästi ja kieliopillisesti oikein. Saksan kielen taso oli joissain yrityksissä jopa erittäin korkea. Saksan yhdistymisen jälkeen Itä-Saksassa löydettiin uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Ja kaikki halusivat yhtäkkiä oppia saksaa.

Minulle henkilökohtaisesti oli tärkeää oppia suomea. Ja tälle kielelle sanonta "alku aina hankalaa" sopii erityisen hyvin. Mutta kuten silloin kun opettelee kävelemään, joka askeleella – siis joka sanalla – avautui uusi mahdollisuus. Olen vielä tänäkin päivänä yllättynyt, kuinka olen päässyt siihen, missä olen tänään. Luultavasti suomalainen pragmatismi tasoitti tietä minulle. Minun ei esimerkiksi koskaan tarvinnut näyttää yliopistotutkimtoani. Saat mahdollisuuden ja jos teet työsi tunnollisesti ja hyvin, ansaitset paikkasi.

Olet tehnyt paljon töitä saksan kielen puolesta Suomessa. Miksi on tärkeää oppia saksaa vieraana kielenä?

Syyt ovat yhtä moninaiset kuin ihmiset ja heidän tarinansa. Jotkut tarvitsevat kieltä ammatillisesti, toiset rakastuivat. Tärkeintä on, että taustalla on vahva halu, muuten homma

ei toimi. Keski-Euroopassa on yli 100 miljoonaa saksaa puhuvaa ihmistä. Suomelle se on oikeastaan luonnollisin oppimisen arvoinen kieli. Läheiset liikesuhteet Saksan kanssa ovat paras todiste tästä. Saksankielinen alue tarjoaa myös erilaisia maisemia ja kulttuureja: Itämeren ja Pohjanmeren rannat tai Kärntenin järvet etelässä, Alpit jäätiköineen Sveitsissä, lempeän kumpuilevat keskivuoristot, jännittävät kaupungit monimuotoisine kulttuuri- ja historiaustoineen.

Aiot jatkossakin pysyä aktiivisena verkostossa ja tarjota asiantuntemustasi sen käyttöön. Mitä saksankieliset järjestöt voisivat tehdä vielä paremmin tukeakseen saksan kieltä Suomessa?

Meillä on erittäin laaja saksankielinen verkosto, joka yrittää vahvistaa saksan kielen asemaa Suomessa. Sitoutuminen toimintaan on hämmästyttävän laajaa. Minulle olisi tärkeää, että yhdistäisimme nykyiset vahvuutemme entistä enemmän, erityisesti taloudellisesti. Jokaisella organisaatiolla on oma profiili, agenda ja kohderyhmä. Mutta me kaikki haluamme samaa, nimittäin edistää saksan kieltä ja kulttuuria.

Tapahtumiimme osallistuvat enimmäkseen ihmiset, jotka ovat tietoisia saksan kielen asemasta ja saksan opiskelijoiden määrän vähenemisestä. Meidän ei enää tarvitse vakuuttaa heitä. Sen sijaan meidän on tavoitettava uusia kohderyhmiä ja viestittävä, että saksan kielen osaaminen voi olla valttikortti urakehityksessä. ×

Yrityskyselyn tulos: Saksan kielen tarpeet korostuvat tekniikan ja myynnin aloilla

KESÄKUUSSA 2024 Suomessa toimiville saksalaisyrityksille tekemässämme kyselyssä (ks. myös s. 37) kysyimme myös yritysten saksan kielen taidon tarvetta. Tulokset osoittavat, että noin 30 % saksalaisyrityksistä tarvitsee henkilöstöä, jolla on kyseinen kielitaito. Yli kolmasosa pienistä ja keskusuurista yrityksistä ilmoittaa, että heiltä puuttuu saksan kielen osaajia.

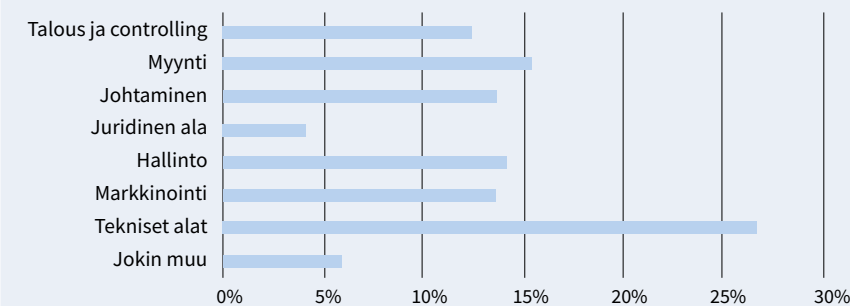
Yritykset tarvitsevat useimmiten saksaa osaavia työntekijöitä teknisil-

lä aloilla (27 %) ja myynnissä (15 %). Saksan kielen taidolla on kysyntää myös markkinoinnissa, johtotasolla ja hallinnossa (ks. kuva).

Kyselyyn vastasi yli 36 % Suomessa toimivista saksalaisista yrityksistä. Vastanneista yrityksistä 35 % toimi teollisuuden ja kaupan aloilla. Muita vastaajaryhmiä olivat palvelu- (11 %), IT- (8 %) ja logistiikka-alan yritykset (5 %). ×

Minkä koulutusalan työtehtäviä yrityksessäsi on, joissa vaaditaan saksan kielen taitoa?

Generatiivinen tekoäly – Kuinka luomme reilua datataloutta?

Elämme talouden murrosaikaa, jossa data ja tekoäly muodostavat uuden arvонуonnin moottorin. Ihmisen kehitykseen verraten datatalous on ehkä juuri oppinut kävelemään ja vasta hapuillaan, miten sen valtavan potentiaalin saisi hallintaan ja hyödylliseen käyttöön.

Generatiivisen tekoälyn hengästyttävä kehitys lienee tämän murrosajan selkeimpiä ilmentymiä: käsittämättömiä pääomia polttavat yhtiöt imevät tekoälyn taustalla olevien kielimallien koulutukseen kaiken sisälön, mitä internetistä irti saavat – laadusta, tekijänoikeuksista ja lähdekriittisyydestä piittaamatta. Useimmiten datan tuottajat ja oikeuksien haltijat eivät pääse osalliseksi arvонуonnista. Toisaalta tekoälyn potentiaalisia hyötyjä on vaikea kiistää. Mutta miten data saataisiin mahdollisimman tehokkaasti käyttöön niin, että kaikki osapuolet saavat osansa luodusta arvosta?

TEKIJÄNOIKEUS – YKSI SUURIMMISTA HAASTEISTA

Yksi keskeisimmistä juridisista haasteista liittyy tekijänoikeuksiin ja niitä tukeviin kansainvälisiin järjestelyihin. Olisi naiivia ajatella, että vastaus tähän kysymykseen olisi yksinkertainen: ensinnäkin on kysymys tekijän-

oikeuden piirissä olevan materiaalin käytöstä tekoälymallin koulutukseen. Toisaalta täytyy tarkastella mallien kykyä tuottaa uusia teoksia pohjautuen tekijänoikeudella suojattuun materiaaliin. Näiden monimutkaisten kysymysten käsittely vaatii selkeitä globaaleja pelisääntöjä generatiivisen tekoälyn kehittämiseen ja käyttämiseen.

DATAEKOSYSTEEMIT LUOVAT AITOJA KANNUSTIMIA

Datatalous tarvitsee uusia ja kestäviä liiketoimintamalleja kasvaakseen ulos lapsenkengistään. Yksi lupavimmista kehityssuunnista ovat dataekosysteemit. Ne ovat organisaatioiden välisiä verkostoja, jotka mahdollistavat datan hallitun liikkumisen ja hyödyntämisen.

Liiketoiminnallisesta näkökulmasta ekosysteemit voivat toimia datan markkinapaikkoina, joissa datan tuottajat voivat hallita, kuka saa käyttää heidän dataansa ja millä ehdoin. Tällaiset markkinapaikat voivat luoda suoria taloudellisia kannustimia datan jakamiseen ja mahdollistaa samalla paremman kontrollin ja läpinäkyvyyden. Toisaalta data saadaan myös laajemmin käyttöön, jos useat organisaatiot jakavat dataa yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Esimerkiksi terveysalalla eri toimijat voivat jakaa potilastietoja anonymisti tekoälytutkimuksen edistämiseksi.

Generatiivisen tekoälyn tulevaisuus riippuu siitä, miten hyvin pystymme hallitsemaan dataan liittyviä

haasteita. Uusien lähestymistapojen, kuten dataekosysteemien avulla data voidaan saada käyttöön tehokkaasti kaikkien osapuolten edut huomioiden. Lopulta kyse on siitä, miten rakennamme luottamusta ja yhteistä ymmärrystä teknologian käytöstä – ja siitä, että generatiivinen tekoäly tuo hyötyjä laajasti ja kestäväällä tavalla. ×

Joel Himanen | Data Scientist
040 820 0800
joel.himanen@1001lakes.com

Marko Turpeinen | CEO
050 597 0931
marko.turpeinen@1001lakes.com
<https://1001lakes.com>

Saksalaiset puurakentamisen asiantuntijat Suomessa 4.–7.11.2024

Asiantuntijaseminaari ja verkostoitumismahdollisuudet suomalaisille yrityksille Helsingissä 5.11.2024

JÄRJESTÄMME 5.11.2024 Helsingissä maksuttoman asiantuntijaseminaarin, jossa perehdytään puurakentamisen markkinatilanteeseen Suomessa ja Saksassa sekä keskustellaan alan tulevaisuudennäkymistä. Lisäksi hankkeeseen osallistuvat alan saksalaisyritykset esittelevät erityisosaamistaan sekä palveluitaan. Tapahtuma on suunnattu suomalaisille puurakentamisen parissa toimiville yrityksille, liitoille, tutkimusyhteisöille sekä muille alan asiantuntijoille.

6.–7.11.2024 suomalaistoimijoilla on mahdollisuus kahdenkeskeisiin tapaamisiin hankkeeseen osallistuvien saksalaisyritysten kanssa. ×

Claudia Koistinen
claudia.koistinen@dfhk.fi
050 461 8665

Saksalaiset lämmitysalan asiantuntijat Suomessa Suomeen suuntautunut energia-alan markkinatutkimusmatka ja asiantuntijakonferenssi | 15.5.2024

JÄRJESTIMME SAKSALAISILLE rakennusten lämmöntuotannon asiantuntijoille ja yrityksille markkinatutkimusmatkan Suomeen 13.–17.5.2024. Osana matkaa järjestimme myös maksuttoman asiantuntijaseminaarin. Viimeistään seminaarin aikana ilmeni, että saksalaisten ja suomalaisten yritysten yhteistyössä on paljon potentiaalia, jota kartoitettiin seminaarin jälkeisinä päivinä räätälöidyillä kahdenkeskisillä tapaamisilla.

Matkaan osallistui viisi saksalaisyritystä, joille järjestimme 27 B2B-tapaamista suomalaisyritysten kanssa ja osittain yritysten omissa tiloissa.

Saimme osanottajilta erittäin positiivista palautetta: Osallistujat kehuvat konferenssia ja järjestämiemme B2B-tapaamisten laatua. Saksalaisten yritysten edustajat tutustuivat moniin suomalaisiin toimijoihin ja he olivat erittäin tyytyväisiä tulevan yhteistyön ja liiketoiminnan kehittämisen mahdollisuuksiin. ×

Lisätietoja:
Christina Zänker
christina.zanker@dfhk.fi
050 307 3254

- Matkaan osallistuneet saksalaisyritykset**
- **Brandschutzplus GmbH:** Insinööri- ja arkkitehti-toimisto sekä paloturvallisuusasiantuntijat
 - **B&O Holzbau GmbH:** Täydelliset ratkaisut puu- tai hybridirakentamiseen
 - **DeO Deimel Oelschläger Architekten GmbH:** Uraa-uurtavien arkkitehtuuriprojektien kehitys ja toteutus
 - **Gemeinnütziges Berufsförderungswerk des Baden-Württembergischen Zimmerer- und Holzbaugewerbes:** Puurakentamisen asiantuntijoiden koulutus
 - **LAGERSCHWERTFEGER GmbH:** Puisten ja puisten hybridirakennusten suunnittelu ja toteutus
 - **Passiv Energie GmbH:** Lämmön talteenotolla varustettujen asuintilojen ilmanvaihtojärjestelmät
 - **Sauerbruch Hutton Gesellschaft von Architekten mbH:** Kestävät arkkitehtuuriprojektit, kaupunkikehitys, sisustus ja huonekalut
 - **SWP Gesellschaft für nachhaltige Bauplanung mbH:** Puurakennushankkeiden yleinen suunnittelu

Düsseldorf: Rein-joen taloudellinen keskus

Düsseldorf, joka tunnetaan taloudellisena voimanpesänä, tarjoaa erinomaiset puitteet liiketoiminnalle. Kaupunki toimii keskeisenä toimipaikkana lähes 38 000 yritykselle, mukaan lukien monikansalliset jättiläiset kuten Henkel, Vodafone ja L'Oréal. Lisäksi sen erinomainen sijainti Rein-joen varrella ja läheisyys tärkeisiin teollisuuskeskittymiin tekevät siitä houkuttelevan keskuksen kansainvälisille yrityksille.

TEKSTI: ANTTI GRÖNLUND

VAHVA INFRASTRUKTUURI JA LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ

Düsseldorf on yksi Euroopan johtavista liikekeskuksista, ja se tarjoaa maailmanluokan infrastruktuurin yrityksille. Düsseldorfin lentokenttä, Saksan kolmanneksi suurin, palvelee vuosittain yli 25 miljoonaa matkustajaa ja toimii tärkeänä yhteyspisteenä sekä Euroopassa että kansainvälisesti. Lisäksi Düsseldorf on koti yli 500 kansainväliselle yritykselle, ja sen erinomainen liikenneverkosto tukee sekä tavaravirtoja että työmatkaliikennettä.

KANSAINVÄLISET YRITYSJÄTIT

Kaupunki tunnetaan erityisesti sen menestyneestä kemian, viestinnän ja teknologian aloista. Henkel, yksi maailman suurimmista kemianyri-

tyksistä, on perustettu Düsseldorfissa ja sen pääkonttori sijaitsee edelleen kaupungissa. Vodafone hallitsee viestintäalaa, ja teknologiayritykset löytävät kaupungista hedelmällisen maaperän innovaatioille.

MESSUKESKUS JA KANSAINVÄLINEN KAUPPA

Düsseldorf tunnetaan myös messukaupunkina, ja Messe Düsseldorf on yksi maailman merkittävimmistä messukeskuksista. Täällä järjestetään vuosittain yli 50 kansainvälistä messutapahtumaa, joista tunnetuimmat ovat boot Düsseldorf (venemessut) ja drupa (painoalan messut). Nämä tapahtumat tuovat kaupunkiin kymmeniä tuhansia vierailijoita, jotka tukevat paikallista elinkeinoelämää ja luovat lisäarvoa palvelusektorille.

KAUPPAPAIKKA JA LUKSUSLIIKETOIMINTA

Königsallee, tuttavallisemmin ”Kö”, ei ole pelkästään kuuluisa ostoskatu, vaan myös keskeinen paikka luksusbrändeille ja yritystapaamisille. Düsseldorf toimii tärkeänä kaupan keskuksena, ja kaupungin talous on riippuvainen niin kotimaisista kuin kansainvälisistä asiakkaista. Deutsche Bank ja Commerzbank ovat molemmat vahvasti läsnä Düsseldorfissa, ja kaupungin rahoitussektori kukoistaa yhteistyössä luksusbrändien ja muotitalojen kanssa.

INNOVAATIO- JA STARTUP- KULTTUURI

Düsseldorfissa kukoistaa vahva startup-ekosysteemi, erityisesti teknologiasektorilla. Innovatiivisten yritysten, kuten Trivagon ja FlixBusin, menestystarinat ovat lähtöisin kaupungista. Düsseldorf Digital Hub tarjoaa yrityksille alustan yhteistyöhön ja kehitykseen, ja kaupungin kunnianhimoiset kasvuyritykset saavat tukea sekä julkiselta että yksityiseltä sektorilta. Tämä dynaaminen innovaatioympäristö houkuttelee uusia yrityksiä ja investointeja ympäri maailmaa – itse asiassa sijoituksia on yli 180 maasta. ×

Tiesitkö, että...

...Düsseldorfissa on yli 550 startupia?

...Düsseldorfissa toimii yli 300 suuryritystä?

...Düsseldorfin BKT on lähes 51 mrd. euroa?!

Postfossiilinen energia – mahdollisuuksia Saksan ja Suomen väliselle kaupalle

Postfossiilisella energialla ja vähäpäästöisellä taloudella on monia myönteisiä vaikutuksia sekä ilmastoon että yrityksen sijaintipaikan kannalta. Panostamalla ilmastoystävällisiin teknologioihin meistä tulee vihreiden innovaatioiden edelläkävijöitä ja niiden toteuttamisen asiantuntijoita.

Tämä muutos on kuitenkin monimutkainen palapeli. Seuraavilla sivuilla avaamme joitain palapelin palasia tarkemmin saksalais-suomalaisen talouden näkökulmasta.

INVESTOINNIT: välttämättömiä postfossiilisen talouden toteuttamiseksi. EY arvioi, että Saksan energiateollisuuden olisi investoitava keskimäärin 110 miljardia euroa vuodessa vuoteen 2035 asti.

UUSIUTUVA ENERGIA: Suomessa on valtavat mahdollisuudet laajentaa tuulienergian tuotantoa ja se pystyy tuottamaan ilmastoneutraalia vetyä vihreällä sähköllä.

ENERGIAN VARASTOINTI: Suomen valtava vihreän sähkön potentiaali johtaa arviolta 70 TWh:n ylikapasiteettiin vuonna 2040. Germany Trade & Investin laskelmien mukaan tämä mahdollistaa yli 2 miljoonan tonnin vedyn tai sen johdannaisten (esim. ammoniakki) tuotannon.

ENERGIAN SIIRTO: Kaksi putkihanketta voisi kuljettaa vetyä muun muassa Saksaan – Baltic Sea Hydrogen Collector (BHC) ja Nordic-Baltic Hydrogen Corridor (NBHC). Niiden valmistumiseen saakka ammoniakki on kuljetettava asiakkaalle meriteitse.

YHTEYS JA KULUTTAJAT: Sähköverkkojen kapasiteetti ja sähkön hinta ovat kriittisiä tekijöitä vetytalouden rakentamisessa. Vihreä sähkö tarvitsee tehokkaan verkkoinfrastruktuurin, kertoo Sebastian Groblinghoff (s. 48–49). Teollisuuden sähkönkuluttajia on oltava tarpeeksi, jotta tuulivoimalat kannattavat, sanoo Berndt Schalin (s. 50–51) toisessa haastattelussa. Molemmista maissa smart grid -tuotteet avaavat liiketoimintamahdollisuuksia.

TARJONTA TARVITSEE KYSYNTÄÄ: vetytuotanto kiihtyy, kun markkinat ovat olemassa. Siksi vetytalouden katse on kiinnittynyt Saksan teollisuuteen. Saksan hallitus uskoo vedyn ja vetyjohdannaisten kysynnän olevan 95–130 TWh jo vuonna 2030, ja jopa 70 % tuodaan maahan. ×

Vetytalous: "Suomella on hyvät edellytykset"

Saksan on varmistettava luotettava ja monipuolinen energian saatavuus – ja maa panostaa vetyyn ja sen johdannaisiin tulevaisuudessa. 31.10. järjestettävän Saksalais-Suomalaisen Businessforumin aiheena onkin tänä vuonna "post-fossil energy". Keskustelimme yhden pääpuhujamme, Uniperin Green Fuels Assets Nordicsin johtajan Sebastian Gröbblinghoffin kanssa kasvavista vetymarkkinoista ja Suomen potentiaalista.

Toukokuussa julkaistiin tutkimus Itämeren alueen vetypotentiaalista, ja siinä todettiin Suomen vetypotentiaalin olevan suuri. Miten sinä näet asian?

Tukevan ja vakaan sääntelykehyksen lisäksi halvan vihreän sähkön saatavuus ja tehokas verkkoinfrastruktuuri ovat ratkaisevan tärkeitä vihreän vetytalouden onnistumiselle. Biomassan tai biogeenisen hiilidioksidin saatavuus on myös keskeinen tekijä joidenkin tärkeiden vetyjohdannaisten, kuten synteettisen metaanin, metanolin tai kestävän lentopolttoaineen (SAF), tuotannossa.

Muihin Euroopan maihin ja alueisiin verrattuna Suomella on lupaavat olosuhteet erityisesti vihreän sähkön, biomassan ja biogeenisen hiilidioksidin saatavuuden osalta. Tämän potentiaalin hyödyntämiseksi on myös tärkeää tarjota asiakkaille kilpailukykyisiä tuotteita. Kun ottaa huomioon muun muassa elektrolyysilaitteiden kohonneet kus-

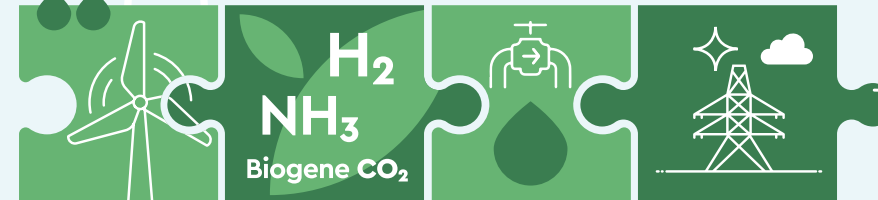
tannukset ja jatkuvat epävarmuustekijät eurooppalaisessa ja kansallisessa sääntelykehyksessä, tässä on valitettavasti edelleen joitain haasteita.

Siitä huolimatta on realistinen skenaario, että Suomi kehittyy energian tuojasta energian viejäksi. Vihreän vedyn ja vetyjohdannaisten odotettavissa olevan merkittävän kysynnän ansiosta Saksasta voi tulla Suomelle tärkeä energia-kumppani tulevaisuudessa.

Uniperilla on kokemusta muun muassa Ruotsin markkinoilta. Mitä oppeja markkinoiden kasvusta saitte sieltä?

Ruotsissa on Suomen tapaan jo nyt hyvä pohja vihreän vetytalouden rakentamiselle verrattuna muihin Euroopan maihin. Kohtaamme kuitenkin myös siellä haasteita, esimerkiksi verkkoon pääsyssä sekä poliittisessa ja sääntely-ympäristössä. Esimerkiksi sähköverkkojen nykyinen arkkitehtuuri aiheuttaa säännöllisesti ongelmia paljon energiaa käyttäville vetyprojekteille.

Monesti useiden projektien ja toimijoiden välillä käydään kovaa kilpailua niukasta verkkoliitäntäkapasiteetista. Verkkojen vahvistaminen ja mukauttaminen vie aikaa ja rahaa. Ruotsissa olosuhteet ovat kuitenkin jo paremmat kuin muissa maissa. Ruotsissa painopiste vihreiden vety-

hankkeiden toteuttamisessa on tällä hetkellä tulevaisuuden omavaraisuuden varmistamisessa. Vihreiden kaasujen ja polttoaineiden mahdollinen oikea-aikainen vienti riippuu siksi suurelta osin poliitikkojen ja kansan hyväksynnästä. Tämä voi päteä myös Suomeen.

Kaiken kaikkiaan vetyprojektien toteuttaminen on monimutkaisempaa kuin uskoisi. Kaikkien palapelin palasten tulee onnistua. Neljä tärkeintä tekijää ovat: vakaa sääntelykehys, halvan vihreän sähkön ja elektrolyysissä käytettävän veden saatavuus, kohtuulliset investointikustannukset, jotka mahdollistavat taloudellisen vedyn tuotannon, sekä maksuvalmiit asiakkaat. Osajien saatavuus ja paikallinen infrastruktuuri suurten projektien konkreettiseen toteuttamiseen ovat myös onnistumisen kannalta kriittisiä. Meidän on myös pidettävä kiirettä, jos haluamme saavuttaa kunnianhimoiset ilmastotavoitteemme. Monilla tärkeillä alueilla on hyvä potentiaali, mutta paljon on vielä tehtävää.

Vetytalouden yhteydessä mainitaan usein myös sen johdannaisia, kuten ammoniakki tai metanoli. Onko tässä järkeä vai pitäisikö meidän tarkastella eri energialähteiden markkinarakennetta erikseen?

Vety ja vetyjohdannaiset liittyvät luonnollisesti läheisesti toisiinsa. Mielestäni eri tuotteiden markkinarakennetta ei pidä tarkastella täysin erikseen. On varmasti totta, että vetyä ja vetyjohdannaisia käytetään eri asiakassegmenteissä. Itse vedystä tulee keskeinen osa esimerkiksi teräs- ja sementtiteollisuuden hiilidioksidipäästöjä. Metanoli ja ammoniakki sen sijaan olisivat mahdollisia tulevaisuuden vihreitä laivapolttoaineita. Asiantuntijoiden ja markkinoita seuraavien mukaan vihreällä ammoniakilla on tärkeä rooli myös vihreän vedyn viennissä ja tuonnissa. Lähtökohtana on kuitenkin aina vety. Jos onnistumme kasvattamaan vetytuotantoa, se nopeuttaa myös vetyjohdannaisten tuotantoa ja jakelua. ×

Tule sinäkin Deutsch-Finnisches Businessforumiin Düsseldorfin 31. lokakuuta 2024 kuulemaan lisää aiheesta "Post-fossil energy"!

Postfossiilinen energiantuotanto: "Suomella on monia kilpailuetuja"

Muutama vuosi sitten Flexens testasi Ahvenanmaan saaristossa laajassa tutkimusprojektissa, miten rakennetaan 100 % uusiutuvan energian yhteiskunta – eli postfossiilinen yhteiskunta. Flexensin toimitusjohtajana Berndt Schalin on ollut avainroolissa projektissa vuoden 2018 puolivälistä lähtien. Keskustelimme hänen kanssaan Suomen haasteista ja mahdollisuuksista eurooppalaisen postfossiilisen talouden osana ja toimijana.

Postfossiilinen yhteiskunta – mihin johtopäätöksiin päädyit Ahvenanmaan projektin jälkeen?

Smart Energy Åland -hanke oli ihan-teellinen testiympäristö 100 % uusiutuvan energian yhteiskunnan pyörittämiseen. Ahvenanmaa oli ilmeinen valinta, koska saaret tarjoavat loistavan koeympäristön: niiden alue

on selkeästi rajattu, joten on helppo nähdä, kuinka paljon energiaa tuodaan ja viedään. Mielenkiintoinen huomio oli myös se, että 30 000 asukkaan Ahvenanmaa on liian pieni ydinreaktorille. Tämä vaihtoehto siis suljettiin pois. Teimme toteutettavuustutkimuksia kaikissa eri osajärjestelmissä nähdäksemme, kuinka järjestelmiä voitaisiin käyttää 100 % uusiutuvalla energialla. Tuloksena oli, että ollakseen ilmastoneutraali, noin 80 % Ahvenanmaan pääasiallisista energialähteistä tulee olla aurinko- ja tuulienergiaa.

Saksan teollisuus tarvitsee valtavasti energiaa ollakseen riippumaton maakaasusta. Tuoreen tutkimuksen mukaan Suomella on Itämeren alueen suurin vetytuotantopotentiaali. Miten Suomen potentiaali saadaan realisoitua?

Meidän on lisättävä tietoisuutta Suomen valtavasta mahdollisuudesta laajentaa uusiutuvan energian tuotantoa. Pohjanmeri on hieman tuulisempi alue kuin Itämeri. Mutta rannikkomme Pohjanlahden alueella pohjoisella Itämerellä ovat matalampia – ja sopivat siten erinomaisesti tuuliturbiineille. Tämä ei ole alueemme ainoa kilpailutekijä. Ruotsiin verrattuna Pohjanlahti on tuulisempi Suomen puolella kuin Ruotsin puolella, ja myös tuulivoiman hyväksymismenetelyt ovat täällä yksinkertaisempia. Meillä on myös erittäin kestävät sähköverkot. Suomessa tuotettu energia on usein jo toiseksi halvin eurooppalaisessa hintavertailussa.

Lisäksi tulee Suomen onshore-tuulivoimapotentiaali. Alueemme on verrattavissa Saksaan, mutta sen asukastiheys on erittäin alhainen. Onshore-maata on siis paljon, ja se on tietysti halvempaa rakentaa kuin Pohjanmerellä.

Suomi on asettanut tavoitteekseen kattaa 10 % Euroopan puhtaan vedyn tarpeesta. Hydrogen Cluster Finlandin vuonna 2023 tekemässä tutkimuksessa todettiin, että Suomi voisi jopa ylittää tämän tavoitteen ja täyttää vähintään 14 % Euroopan kysynnästä.

Kun tarkastellaan eurooppalaista kilpailutilannetta, meidän on kilpailtava myös Lounais-Euroopan Iberian niemimaan kanssa. Alueella on mahdollista tuottaa uusiutuvaa energiaa erittäin alhaisin kustannuksin. Ongelmaksi kuitenkin muodostuu vetyjärjestelmissä käytettävän jäähdytysveden saatavuus. Suomessa voimme kuitenkin myydä ylimääräisen lämmön kaukolämpöjärjestelmiin. Kaikki tämä lisää kilpailukykyämme.

Valitettavasti investointipäätöksiä lykätään tällä hetkellä, koska tuulivoimaloilla ei ole kysyntää. Tarvittaisiin lisää tuulivoiman ostajia näiden investointien käynnistämiseksi. Ja kyseessä on jo luvan saaneista tuulipuistohankkeista. Ainoastaan investointipäätös puuttuu.

Mitä haasteita on vielä edessä ja mikä niihin voisi toimia ratkaisuna?

Suomessa keskustellaan siitä, pitäisikö vihreällä ja halvalla energiaylijäämällä houkutellessa investointeja ensisijaisesti Suomeen sen sijaan, että se vietäisiin esimerkiksi Saksaan. Saksan elinkeinoministeriön edustaja totesi leikkisästi Saksalais-Suomalaisen Kauppakamarin järjestämässä pyöreän pöydän keskustelussa, että Saksan koko teollisuuden siirtymi-

sestä Suomeen voidaan spekuloida, mutta loppujen lopuksi vastaan tulee todennäköisesti pula työvoimasta. Mielestäni tarvitsemme molempia: vetypotentiaalilla voidaan houkutellessa teollisia investointeja, mutta vientipotentiaali on varmasti suurempi.

Vientivaihtoehtoja on useita. EU:n yhteisen edun mukaisiksi hankkeiksi on listattu kaksi Suomen putkihanke: Baltic Sea Hydrogen Collector (BHC) ja Nordic-Baltic Hydrogen Corridor (NBHC). Me Flexensillä ja Suomen vetyklusterin jäsenyritykset näemme nämä hankkeet erinomaisena keinona markkinoida täällä tuotettavaa ylimääräistä energiaa. Mutta saattaa kestää vuoteen 2035 asti, ennen kuin putkilinjat valmistuvat.

Muitakin kuljetusreittejä toki on: vetyjohdannaisista ammoniakkia (NH₃) on helppo kuljettaa meriteitse, paljon helpompi kuin vetyä. Flexens tulee tuottamaan 200 000 tonnia ammoni-

akkia (NH₃) vuosittain Kokkolassa, ja käymme parhaillaan keskusteluja useiden mahdollisten saksalaisten ammoniakkin ostajien tai yritysten kanssa, jotka suunnittelevat ammoniakkin muuttamista takaisin vedyksi Saksassa. Tämä on varsin kustannustehokasta ja on luultavasti ensimmäinen mahdollisuus tuoda ylimääräistä suomalaista energiaa Saksan markkinoille. Jos kaikki menee suunnitelmiemme mukaan, ammoniakkitehtaamme ja ainakin yksi muu Suomessa ovat toiminnassa jo vuonna 2028, ja sitten voisimme aloittaa heti NH₃:n toimitukset Saksaan. ×

Sähkölaitteiden markkinapotentiaali Suomessa

Uusiutuvan energian saralla tapahtuneen nopean kehityksen ansiosta Suomi on hyvää vauhtia muuttumassa perinteisestä energian nettotuojasta sen merkittäväksi viejäksi. Tässä maa hyödyntää huomattavaa potentiaaliaan tuottaa vihreää vetyä ja siitä jatkojalostettuja synteettisiä polttoaineita ("sähkölaitteaineet"), joille on suurta kysyntää esimerkiksi Saksassa.

Monilla aloilla sähkölaitteiden käytöstä on tulossa taloudellinen välttämättömyys johtuen muun muassa EU:n teollisuudelle ja liikenteelle asettamista käyttö- ja jakeluvelvoitteista sekä päästökäytännöistä. Tämä koskee erityisesti ilmailun ja merenkulun kaltaisia aloja, joilla hiilidioksidipäästöjen vähentäminen on tyypillisesti ollut haastavaa.

SUOMEN VALTIT SÄHKÖLAIKTOAINEMARKKINOILLA
Suomi tarjoaa loistavat edellytykset kukoistavalle sähkölaittealalle:

- **Uusiutuva energia:** Suomessa on runsaasti tuuli- ja vesivoimaperäistä uusiutuvaa sähköä, ja sähkön hinnat ovat Euroopan edullisimpia. Tuulivoima-alan laajentumispotentiaali on edelleen huomattava, ja myös suuren kokoluokan aurinkoenergiainvestointeja on tulossa markkinoille.
- **Biogeeninen hiilidioksidi:** Kilpailuedun muodostaa myös biomassapohjaisissa prosesseissa syntyvä hiilidioksidi, jota saadaan etenkin maan kestävästä metsätaloudesta. Biogeeninen hiilidioksidi on osa luonnollista hiilenkiertoa, ja yhdessä vihreän vedyn kanssa siitä voidaan valmistaa ilmastoystävällisiä sähkölaitteaineita.
- **Korkea kysyntä:** Vedyn ja sähkölaitteiden kysyntä on suurta sekä Suomen markkinoilla että laajemmin Euroopassa. Kotimaisen teollisuuden ja liikenteen kulutus vauhdittaa alan kasvua, mutta myös tuleva vientipotentiaali on huomattava.
- **Vientilogistiikka:** Suomen erinomainen satamainfrastruktuuri ja merenkulkualan osaaminen luovat huippuluokan edellytykset laajamittaiselle viennille.

SÄHKÖLAIKTOAINEALAN HANKEKEHITYS

Toimiala kasvaa kovaa vauhtia. Erityisesti Suomen länsirannikolle on jo syntynyt merkittävä määrä sähkölaitteainehankkeita. Ensimmäiset pilottiprojektit keskittyvät metaanin, metanolin ja ammoniakkin kaltaisiin helposti käyttöön otettaviin ja kuljetettaviin polttoaineisiin, jotka voidaan joko kuluttaa kotimaassa tai viedä Keski-Eurooppaan.

SÄHKÖLAIKTOAINEHANKKEIDEN SÄÄNTELYKEHYS

Sähkölaitteiden tuotantolaitokset edellyttävät useita sektorikohtaisia lupia liittyen esimerkiksi ympäristönsuojeluun, maankäyttöön ja kemikaaliturvallisuuteen. Näitä koskeva sääntely on vain osittain harmonisoitu eikä luvituskäytäntö ole vielä vakiintunut, joten hankkeen onnistuminen edellyttää usein punnintaa soveltuvimman lupaprosessin löytämiseksi sekä tiivistä yhteistyötä viranomaisten kanssa.

Hankkeiden kannattavuus rakentuu pitkälti sen varaan, että lopputuote täyttää uusiutuvuudelle, hiilineutraaliudelle ja kestävyydelle asetetut vaatimukset. Tämä edellyttää huolellisuutta koko arvoketjun rakentamisessa ja dokumentoinnissa ja korostuu etenkin sähköä ja hiilidioksidia koskeissa hankintasopimuksissa. ✕

Olemme kumppanisi energia-alan oikeudellisissa kysymyksissä. Jos etsit neuvonantajaa hankkeisiin Suomessa, ole tuki yhteydessä.

Claudia Greiner
+358 10 339 8800
claudia.greiner@bergmann.fi

© Getty Images

Vienti Saksaan kasvoi vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla

Suomen tullin tilastojulkistuksen mukaan vienti Saksaan kasvoi kokonaisuudessaan vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla. Siten Suomen vienti Saksaan on paremmalla tasolla kuin Suomen ulkomaankauppa kokonaisuutena. Tarkempi analyysi näyttää kuitenkin ristiriitaisen kuvan: jotkin uudemmissa tuotekategorioista ovat vahvassa nousussa, kun taas perinteisesti vahvat "viennin kannattelijat" ovat mollivoittoisissa tunnelmissa.

VIENTI SAKSAAN VAHVASSA KASVUSSA

Suomen vienti Saksaan oli tammi-kesäkuussa 6 prosentin kasvussa suhteessa edellisvuoteen, ja sen arvo ylitti 4,4 miljardia euroa. On tosin huomattava, että eri kategorioiden muutokset olivat huomattavia ja vaihtelivat suuresti.

Erityisesti koneiden ja laitteiden kategoria oli vahvassa nosteessa risteilyalustoimituksen ansiosta; viennin arvo oli yli 2 miljardia euroa (+35,9 %). Ilman laivatoimitusta vienti oli tammi-toukokuussa vielä 1,1 miljardia euroa (-12,7 %).

Positiivista kehitystä näkyi esimerkiksi muiden metallien (+18,3 %), orgaanisten kemiallisten aineiden

(+10,3 %) ja muovien (+10,2 %) viennissä. Uudelleenladattavien akkujen vienti kasvoi 14 prosenttia verrattuna vuoden 2023 vastaavaan ajanjaksoon, ja se onkin yksi seurattavista tulevaisuuden vientituotteista.

TUONTI SAKSASTA LASKUSUUNNASSA

Tuonnin arvo Saksasta laski tammi-kesäkuussa 12,2 prosenttia noin 5,6 miljardiin euroon, mikä pitää Saksan-kaupan vaihtotaseen edelleen kroonisesti alijäämäisenä.

Suurimmat tuontikategoriat pysyivät samoina: moottoriajoneuvot (1 mrd., -14,5 %), teollisuuden koneet ja laitteet (500 milj., -8,8 %) sekä sähkölaitteet (490 milj., -16,0 %).

Elintarvikkeiden tuonti Saksasta kuitenkin kasvoi yli 11 prosenttia lähes 400 miljoonaan euroon.

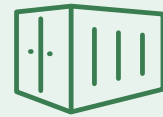
SUOMEN KOKONAISVIENTI JA -TUONTI TAKKUA

Tullin tilastojen mukaan Suomen viennin arvo EU-maihin laski 7,5 % vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla ja viennin arvot EU:n ulkopuolisiin maihin 9,2 %. Samaan aikaan Suomen tuonti EU-maista laski 7,4 % ja tuonti EU:n ulkopuolisista maista 9,2 %. Maailmankaupan heikkeneminen vaikeuttaa Suomen ulkomaankaupan kehitystä ja tässä valossa Saksaan suuntautuvan viennin positiiviset luvut ovat erittäin myönteinen signaali. ✕

Eficode osti saksalaisen Atlassian-tarjoajan

Suomalainen ohjelmistokehitysyhtiö **Eficode** on ostanut saksalaisen Atlassian Cloud -alustaan keskittyvän **Jodocusen**. Kauppa vahvistaa Eficoden roolia Atlassian-kumppanina Saksassa, ja laajentaa palveluita ja osaamispohjaa Atlassian Cloud -alustalle. ✕

Thermal Storage Finland toimittaa hybridilämpövoimalan Saksaan

Thermal Storage Finland Oy ja **Harvia Group Oy** ovat solmineet aiesopimuksen TSF:n hybridi-lämpövoimalan toimittamisesta Harvian konserniin kuuluvan EOS Saunatechnikin tehtaalle Driedorfiin, läntiseen Saksaan. ✕

Suomalainen muotikauppa laajentaa Saksaan yrityskaupalla

Suomalainen vastuullisen muodin verkkokauppa ja datayhtiö **Ivalo.com** on ostanut saksalaisen **Staiy.comin**. Saksalaisyrittäjä on Ivalo.comin tyyppinen vastuullisen muodin markkinapaikka, jonka keskeinen toiminta-alue on saksankielinen Eurooppa. Sen kautta on ollut myynnissä yli 200 eurooppalaista muotibrändiä. ✕

© ICEYE

Rheinmetall syventää yhteistyötään ICEYEn kanssa

Saksalainen puolustusalan yritys ja autoalan alihankkija **Rheinmetall** ja suomalainen satelliittivalmistaja **ICEYE** laajentavat yhteistyötään. Sopimuksen myötä Rheinmetall on hankkinut yksinoikeudet markkinoida SAR-satelliitteja (Synthetic Aperture Radar) armeijan ja valtion loppuasiakkaille Saksan ja Unkarin markkinoilla. ✕

Wärtsilä Water & Waste yhteistyöhön DHL:n kanssa

Wärtsilä-konserniin kuuluva **Wärtsilä Water & Waste** on ilmoittanut uudesta yhteistyöstä **DHL Supply Chainin** kanssa. Tämän kumppanuuden myötä DHL ottaa vastuulleen varastointi- ja logistiikkatoiminnot. ✕

Valmet ja saksalainen Körber lisäävät yhteistyötä

Valmet ja saksalainen **Körber** ovat tehneet yhteisyrityssopimuksen, jolla vahvistetaan Körberin FactoryPal-hanketta. Sopimuksen myötä Valmetista tulee FactoryPalin enemmistöosakas. Yhteisyritys on jatkoa Valmetin marraskuussa 2023 toteutuneelle Körberin Tissue-liiketoiminta-alueen ostolle. ✕

Konecranes yritysostoksilla Saksassa

Konecranes vahvistaa läsnäoloaan satamapalveluissa ostamalla saksalaisen nosturi- ja kunnossapitoyhtiö **Kocks Kranbaun** koko liiketoiminnan. Kocks Kranbau on perustettu vuoden 2023 alussa satama- ja telakanostureita valmistavan emoyhtiön Kocks Ardelt Kranbaun maksukyvyttömyyden seurauksena. Kocks Kranbaun päätoiminnot sijaitsevat Bremenissä, Hampurissa ja Oberhausenissa. ✕

© Andrin Winteler

MAN Energy Solutions toimittaa maailman suurimman ilma-vesilämpöpumpun Helenille

MAN Energy Solutions, jonka pääkonttori sijaitsee Etelä-Saksan Augsburgissa, toimittaa maailman suurimman ilma-vesilämpöpumpun **Helen Oy**:lle Patolan alueelle. Sen on tarkoitus aloittaa toimintansa lämmityskaudella 2026–2027. ✕

Saksalaisyritys kehittää vihreän vedyn tuotantoa Suomessa

Saksalainen uusiutuvan energian omaisuudenhoitaja ja projektikehittäjä **Reconcept GmbH** laajentaa toimintaansa Suomessa. Yritys on vuodesta 2013 lähtien keskittynyt tuulivoimapaistojen kehittämisen lisäksi myös vihreän vedyn tuotantojärjestelmiin. Tätä tarkoitusta varten on perustettu suomalainen tytäryhtiö **Vetyalfa Oy** yhteisyrityksen **Tuulialfa Oy**:n kautta, joka on yksi kymmenestä Suomen johtavasta tuulipuistojen hankekehittäjästä. ✕

© Covestro

Neste, Borealis ja Covestro yhteistyöhön kiertotalouden edistämiseksi

Suomalainen **Neste**, itävaltalainen **Borealis** ja saksalainen **Covestro** ovat allekirjoittaneet hankesopimuksen, jonka tavoitteena on edistää kiertotaloutta muovien arvoketjuissa ja autoteollisuudessa. Neste muuttaa nesteytettyä käytöstä poistetut renkaat korkealaatuiseksi raaka-aineeksi polymeerien ja kemikaalien valmistukseen ja toimittaa sen Borealikselle. Tämän jälkeen Borealis jalostaa Nesteen tuottaman raaka-aineen peruskemikaaleiksi, jotka toimitetaan Covestrolle. Covestro käyttää näitä materiaaleja polykarbonaattien valmistukseen. ✕

Saksan suurin suomalaistapahtuma: Hampurin merimieskirkon joulumyyjäiset

Merimieskirkko tuo joka syksy useita kontillisia suomalaisia tuotteita Hampurin joulumyyjäisiin. Haastattelussa Hampurin Merimieskirkon johtaja Valtteri Salmi kertoo merimieskirkon toiminnasta ja joulumyyjäisten tärkeydestä.

Kuinka paljon ihmisiä käy joulumyyjäisissä ja mitä suomalaisia tuotteita on tarjolla?

Hampurin merimieskirkon joulumyyjäiset ovat Saksan suurin suomalaistapahtuma. Kahden myyjäisviikonlopun aikana vieraita käy tuhansia; vuonna 2023 myyjäisissä vieraili noin 37 000 ihmistä. Hampurilaisten joulu alkaa perinteisesti näistä pohjoismaisista myyjäisistä, jotka ovat odotettu alku Saksan suosittuun joulumarkkinakauteen.

Hampurin merimieskirkon basaarissa myydään kaikkia perinteisiä suomalaisia jouluherkkuja, mm. lanttu- ja porkkanalaatikkua, kinkkua, glögiä, joulumakeisia, joulukalentereita, torttu- ja piparkakku- taikinaa, joulukaloja – kaikkea perinteiseen suomalaiseen joulunviettoon tarvittavaa.

Joulubasaarin lahjapuodissa on myynnissä mm. Muumi-tuotteita, joulukoristeita, käsitöitä, kirjoja ja kynttilöitä.

Yhteistyö suomalaisyritysten kanssa tarjoaa myös yrityksille mahdollisuuden saada näkyvyyttä kansainvälisillä markkinoilla sekä tavoittaa laaja yleisö, joka arvostaa suomalaisia tuotteita.

Mikä merkitys myyjäisillä on teille ja työellenne?

Myyjäisillä on meille erittäin suuri taloudellinen merkitys, sillä niiden tuotoilla merimieskirkko rahoittaa merkittävän osan toiminnastaan Saksassa. Tämä varainhankinta on elintärkeää, jotta voimme jatkaa monipuolista työtämme suomalaisten ja Suomen ystävien hyväksi sekä tarjota heille hengellistä ja henkistä tukea, kulttuuripalveluja ja yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia ympäri vuoden.

Myyjäiset ovat myös tärkeä yhteisöllinen tapahtuma, jossa suomalaiset ja Suomen ystävät voivat kokoontua yhteen ja kokea yhteenkuuluvuuden tunnetta. Tapahtuma toteutetaan noin 300 vapaaehtoisen voimin, ja heidän panoksensa on korvaamaton.

Lisäksi myyjäiset tarjoavat erinomaisen tilaisuuden verkostoitua ja luoda uusia kontakteja, jotka voivat edistää sekä yksityisiä että ammatillisia suhteita. Näin myyjäisillä on myös pidemmän aikavälin vaikutuksia, jot-

ka hyödyttävät niin osallistujia kuin koko suomalaista yhteisöä Saksassa.

Miten suomalaiset yritykset voivat osallistua myyjäisiin tai muutoin tukea työtänne?

Hampurin merimieskirkko tilaa Suomesta laajasti erilaisia tuotteita ja tekee mielellään yhteistyötä suomalaisten yritysten kanssa. Myyjäisten tilaustiimi on jatkuvasti kiinnostunut niin uusista kuin perinteisistä suomalaisista tuotteista. Tämän vuoksi suomalaisilla yrityksillä on erinomainen mahdollisuus osallistua myyjäisiin tarjoamalla omia tuotteitaan myytäväksi. ×

Jos olet kiinnostunut osallistumaan myyjäisiin tai tukemaan toimintaa muulla tavoin, ota suoraan yhteyttä Hampurin merimieskirkkoon.

Yhteystiedot:
Valtteri Salmi
valtteri.salmi@merimieskirkko.fi

MESSUTAPAHTUMAT 2025

KONEET JA LAITTEET / TEOLLISUUS JA LOGISTIIKKA

- 4.–6.3.2025** **Tire Expo** | Hannover, Saksa
Rengasteknologia
- 31.3.–4.4.2025** **Hannover Messe** | Hannover, Saksa | Teknologia
- 26.–30.5.2025** **Ligna** | Hannover, Saksa
Puu- ja metsätalous
- 11.–13.3.2025** **LogiMAT** | Stuttgart, Saksa
Logistiikka, materiaalinkäsittely
- 6.–9.5.2025** **Moulding Expo** | Stuttgart, Saksa | Työkalut, mallit ja muotit
- 22.–26.9.2025** **EMO Hannover** | Hannover, Saksa | Koneenrakennus
- 7.–9.10.2025** **parts2Clean** | Stuttgart, Saksa
Teollinen puhdistus
- 9.–15.11.2025** **Agritechnica** | Hannover, Saksa | Maatalouskoneet

WELLNESS & HEALTH

- 18.–26.1.2025** **CMT** | Stuttgart, Saksa
Matkailu
- 11.–12.2.2025** **ProCare** | Hannover, Saksa
Hoito ja hoiva

SISUSTUS, TEKSTIILIT

- 16.–19.1.2025** **Domotex** | Hannover, Saksa
Lattianpäällysteet
- 13.–15.2.2025** **TecStyle Vision** | Stuttgart, Saksa
Tekstiilien painatus ja koristelu
- 8.–10.4.2025** **Aircraft Interiors EXPO** | Hampuri, Saksa | Lentokoneiden sisustus
- 22.–24.4.2025** **Domotex Middle East** | Dubai, UAE
Lattianpäällysteet
- 26.–28.5.2025** **Domotex Asia / CHINAFLOOR** | Shanghai, Kiina | Lattianpäällysteet

ICT & DIGIBUSINESS

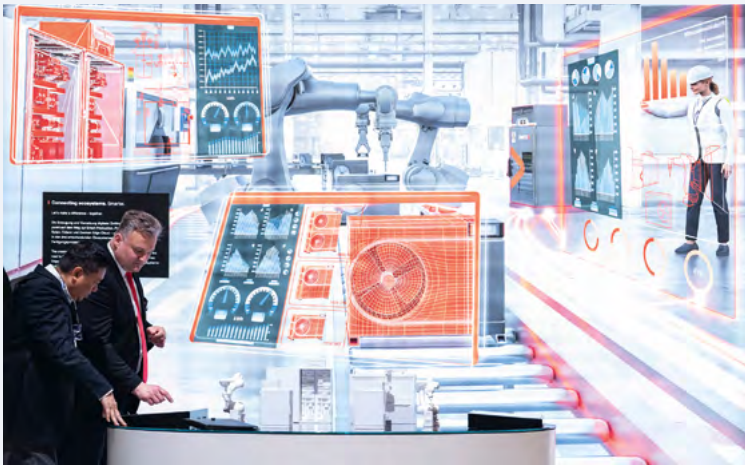
- 11.–15.2.2025** **didacta** | Köln, Saksa
Koulutus
- 24.–27.4.2025** **i-Mobility** | Hampuri, Saksa
Älykäs liikkuminen
- 9.–14.9.2025** **IAA Mobility** | München, Saksa
Älykäs liikkuminen

HORECA

- 14.–18.3.2025** **INTERNORGA** | Hampuri, Saksa
HoReCa
- 8.–10.4.2025** **World Travel Catering** | Hampuri, Saksa | HoReCa

Mitä? Hampurin merimieskirkon joulumyyjäiset
Missä? Dietmar-Koel-Str. 6, Hampuri
Milloin? 15.–17.11. ja 22.–24.11.2024

© Deutsche Messe

HANNOVER MESSE	
31.3.–4.4.2025	Hannover
www.hannovermesse.de/en/	

*Shaping the future
with technology*

Innovatiivisuus ja kestävät ratkaisut esillä Hannover Messellä

Teknologian ja innovaatioiden huippu-tapahtuma Hannover Messe ensi vuoden maaliskuun vaihteessa tuo yhteen maailman johtavat teollisuuden toimijat, tutkijat ja innovaattorit. Tapahtuma tarjoaa näyttämön uusimmille teknologisille saavutuksille ja edistyneille ratkaisuille, jotka muovaavat globaalia teollisuutta ja taloutta. Lisäksi se tarjoaa mahdollisuuden näyttää uusia teknologisia saavutuksia ja edistää alan verkostoitumista ja yhteistyötä.

Messuilla nähdään yli 4 000 näytteliasettajaa, jotka esittelevät uusimpia teknologioita ja ratkaisuja, kuten tekoälyä, automaatiota ja vihreää energiaa. Tapahtuma tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden verkostoitua ja löytää yhteistyökumppaneita, mikä tekee siitä

ehdottoman kohteen kaikille, jotka haluavat pysyä kehityksen kärjessä.

Messutarjonta on jaettu eri halleihin teemoittain:

- Smart Manufacturing: teollisuusautomaatio, voimansiirto ja robotiikka
- Energy for Industry: energia ja liikkuvuuden sovellukset, vety
- Digital Ecosystems: teollisuuden digiratkaisut
- Compressed Air & Vacuum Technology: paineilma ja tyhjiötekniikka
- Engineered Parts & Solutions: teollisuuden alihankinta ja sopimusvalmistus
- Future Hub: tutkimus ja kehitys, startupit, kvanttitekniikka
- International Trade & Invest: kauppa ja investoinnit

Lisätietoja:

www.hannovermesse.de/en

LIGNA HANNOVER	
26.–30.5.2025	Hannover
www.hannovermesse.de/en/	

Linking people, driving innovation Ligna 50 v! Maailman johtava metsä- ja puutalouden messutapahtuma juhlii viisikymppisiänsä!

Puun merkitys maailmanlaajuisena materiaalina ja kauppavarana kasvaa vauhdilla, mitä todistavat näiden messujen näytteilleasettaja- ja kävijämäärät.

Näytteilleasettajia Lignaan odotetaan edellisten vuosien tapaan 50 maasta yli 300, joista suomalaisyrityksiä reilu parikymmentä. Kävijöitä messuille odotetaan 80 000.

Ensi vuonna Ligna keskittyy digitalisaatioon, automaatioon ja kestävään kehitykseen. Näytteilleasettajat esittelevät uusia, älykkäitä koneita ja ratkaisuja, jotka tehostavat tuotantoa, vähentävät jätettä ja parantavat resursien käyttöä. Erityisen mielenkiintoisia ovat älykkäät sahaus- ja höyläysjärjestelmät, jotka hyödyntävät tekoälyä optimoidakseen puun käytön ja vähentääkseen materiaalihukkaa.

Messujen **pääaiheita** ovat:

- puun energiakäyttö
- puupohjainen paneelituotanto
- metsäkoneet ja puunkorjuu
- komponentit ja automaatiotekniikka
- puun pintakäsittely
- sahateollisuuden koneet
- tilaus- ja massatuotannon koneet ja laitteet

Erityisesti uusien näytteilleasettajien kannattaa aloittaa kansainvälisillä yhteisösoitoilla. Tarjolla on kolme aihealuetta:
–logistiikka
–robotiikka
–puurakentaminen

Lisätietoja:

www.ligna.de/en/

INTERBAD	
22.–24.10.2024	Stuttgart
www.interbad.de	

International Trade Fair for Swimming Pool, Sauna and Spa with Congress

Sauna-, allas-, kylpylä- ja hyvinvointialan uusimmat innovaatiot, tyylikkaimmät muotoilut ja johtavat teknologiasuuntaukset esitellään Interbad-messuilla Stuttgartissa.

Ammattilaismessuilla kohtaavat niin tuoreet startup-yritykset kuin suuret kansainväliset toimijatkin aina suunnittelijoista ja rakentajista fysioterapeuteihin ja suurten kylpyläketjujen hankintapäittäjiin. Tapahtuman keskiössä on ajatustenvaihdon sekä jo olemassa olevien asiakassuhteiden hoitamisen ohella erityisesti uutuuskien esittely sekä kansainvälinen uusasiakashankinta.

Interbadin laaja sauna- ja kylpyläkattaus koostui lähes 300 näytteilleasettajasta 26 eri maasta, mukana 15 suomalaisyritystä. Kävijöitä odotetaan noin 8 500.

Lisätietoja: www.interbad.de

Saksan markkinat kutsuvat suomalaisia yrityksiä – tartu sinäkin tilaisuuteen!

SAKSALAISET YRITYKSET ovat etsimässä kiinnostavia komponentteja ja palveluita tarjoavia alihankintayrityksiä Suomesta ja Baltiasta. Tarjoamme suomalaisille alihankintayrityksille mahdollisuuden päästä mukaan portaaliin, josta hankkeeseen osallistuvat saksalaiset yritykset käyvät etsimässä kiinnostavia toimittajia. Osallistuvilla saksalaisyrityksillä on konkreettisia suunnitelmia toimittajaverkon laajentamisesta Suomeen ja Baltiaan.

Etsimme erityisesti seuraavien alojen toimittajia:
–Metalli ja metallituoteteollisuus
–Koneenrakennus
–Sähkötekniikka, elektroniikka
–Kemikaalit
–Muovi, kumi
–Puu-, paperi- ja pakkausteollisuus
–Lasi
–Tekniset tekstiilit
–Kaivannaisteollisuus
–Ohjelmistoteollisuus
–Suunnittelu- ja logistiikkapalvelut

MIKSI OSALLISTUA?

Hankkeen toteuttaa BME (Saksan osto- ja logistiikkayhdistys) yhdessä Saksalais-Suomalaisen Kauppamarin ja Baltian vastaavien kaup-

pakamareiden kanssa. Se tarjoaa loistavia verkostoitumismahdollisuuksia kansainväliseen liiketoimintaan.

Saksalaisyritysten valitsemat suomalaisyritykset kutsutaan Saksaan Mainziin tapahtumaan, jossa yritykset tapaavat kasvokkain 24.–25.3.2025.

KUINKA PÄÄSEE MUKAAN?

1. Rekisteröidy maksutta BME:n portaaliin www.bmematchmaking.com
2. Valitse tapahtuma ”1st Purchasing Initiative Finland, Estonia, Latvia, Lithuania”
3. Täytä yritysprofiili BME tarkastaa yritysprofiilit, jonka jälkeen ne ovat näkyvillä kiinnostuneille saksalaisyrityksille.

Lisätietoja:

Riitta Ahlqvist

050 382 6256

riitta.ahlqvist@dfhk.fi

LISÄTIETOJA MESSUTAPAHTUMISTA
HANNOVERISSA:

Riitta Ahlqvist

050 382 6256

riitta.ahlqvist@dfhk.fi

Muistathan hyödyntää jäsenetusi?

- Mahdollisuus vuokrata neuvotteluhuoneita ja tapahtumatiloja
- Järjestä tapahtumia yhteistössä kanssamme
- Monipuoliset Member4Member-jäsenedut (mm. hotellit, autovuokraus, lautat)

Vergessen Sie nicht diese Mitgliedervorteile

- Sie können unsere Besprechungsräume und Event-Locations mieten
- Organisieren Sie Events mit uns
- Checken Sie die vielfältigen Member4Member-Sonderangebote (u.a. Hotels, Mietwagen, Fähren) aus

Täältä löydät tarkempia tietoja eduista
Hier finden Sie weitere Infos zu den Vorteilen

